

RIKSDAGENS SVAR 92/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till revidering av lagstiftningen om gränsbevakningsväsendet och gränzonen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till revidering av lagstiftningen om gränsbevakningsväsendet och gränzonen (RP 6/2005 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 12/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen noga ger akt på hur lagstiftningen om gränsbevakningsväsendet verkställs och ser till att förvaltningsutskottet före utgången av 2008 får en detaljerad skriftlig utredning för hur denna lagstiftning fungerar och tillämpas.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om gränsbevakningsväsendets förvaltning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på ordnandet av förvaltningen, utbildningen och forskningsverksamheten och på anställningsförhållandena vid gränsbevakningsväsendet, om inte något annat föreskrivs. I fråga om militära kommandomål inom gränsbevakningsväsendet gäller vad som föreskrivs i denna lag eller någon annanstans.

2 §

Gränstrupper

I denna lag avses med gränstrupper tjänstemän vid gränsbevakningsväsendet och personer som med stöd av värnpliktslagen (452/1950) har förordnats att tjänstgöra vid gränsbevakningsväsendet eller som fullgör frivillig militärtjänst vid gränsbevakningsväsendet, och som vid effektiviserande av rikets försvar kan anslutas till försvarsmakten.

2 kap.

Gränsbevakningsväsendets förvaltning och personal samt tjänstemännens särskilda rättigheter och skyldigheter

3 §

Gränsbevakningsväsendet, chefen och förvaltningsenheterna

Gränsbevakningsväsendet är en till statens centralförvaltning hörande myndighet som står under inrikesministeriets ledning och tillsyn. Gränsbevakningsväsendet leds på inrikesministeriet av chefen för gränsbevakningsväsendet. Chefen underställda förvaltningsenheter är staben för gränsbevakningsväsendet, gränsbevakningssektionerna, sjöbevakningssektionerna, gräns- och sjöbevakningsskolan samt bevakningsflygdivisionen (*förvaltningsenheter*).

Staben för gränsbevakningsväsendet leds av biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet och övriga förvaltningsenheter av chefen för respektive förvaltningsenhet. Övriga förvaltningsenheter lyder under staben för gränsbevakningsväsendet. Biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet är vid förhinder för chefen för gränsbevakningsväsendet dennes ställföreträdare.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om gränsbevakningsväsendets förvaltningsenheter, gränsbevakningssektionernas och sjöbevakningssektionernas territoriella gränser, rätt för chefen för gränsbevakningsväsendet att bestämma om den närmare sammansättningen av förvaltningsenheterna och om gränsbevakningsväsendets ledningsförhållanden.

4 §

Gränsbevakningsmyndigheterna

Chefen för gränsbevakningsväsendet och staben för gränsbevakningsväsendet är riksomfattande gränsbevakningsmyndigheter.

Gränsbevakningssektionerna och sjöbevakningssektionerna samt deras kommandörer är regionala gränsbevakningsmyndigheter. Gräns- och sjöbevakningsskolan samt bevakningsflygdivisionen står utanför den territoriella indelningen. Gränsbevakningsväsendets övriga enheter är lokala gränsbevakningsmyndigheter.

Chefen för gränsbevakningsväsendet har rätt att överta avgörandet av ett ärende som enligt vad som föreskrivs skall avgöras av någon annan gränsbevakningsmyndighet.

5 §

Inrikesministeriets uppgifter inom gränsbevakningsväsendet

Chefen för gränsbevakningsväsendet håller inrikesministern underrättad om ärenden som berör gränsbevakningsväsendet. Chefen deltar i behandlingen av ett ärende vid inrikesministeriet när ärendet berör gränsbevakningsväsendet.

Om inte något annat föreskrivs, har chefen för gränsbevakningsväsendet rätt att på föredragning avgöra andra än samhälleligt eller ekonomiskt viktiga förvaltningsärenden som gäller gränsbevakningsväsendet och dess ansvarsområde och som enligt vad som föreskrivs skall avgöras av inrikesministeriet.

Staben för gränsbevakningsväsendet utgör samtidigt inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning. Biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet är samtidigt avdelningschef för inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning.

6 §

Gränsbevakningsväsendets interna organisation och militära kommandomål

Gränsbevakningsväsendets interna organisation är militärisk. En tjänsteman som tjänstgör i en militär tjänst föredrar militära kommandomål som skall avgöras av chefen för gränsbevakningsväsendet eller någon annan militär förman och kontrasignerar de beslut som de militära förmännen fattat i dessa mål.

7 §

Beslut av republikens president i militära kommandomål inom gränsbevakningsväsendet

Republikens president beslutar om betydande ändringar av gränstruppernas försvarsberedskap och om andra vittsyftande eller principiellt viktiga militära kommandomål som gäller gränsbevakningsväsendet och som avser gränsbevakningsväsendets uppgifter med anknytning till det militära försvaret. Såsom ett militärt kommandomål beslutar presidenten också om befordran av en person som tjänstgör vid gränsbevakningsväsendet till officers, specialofficers eller institutofficers militära grad. Presidenten kan överta avgörandet av ett militärt kommandomål som skall avgöras av chefen för gränsbevakningsväsendet eller någon annan militär förman.

Republikens president fattar utom statsrådet beslut i militära kommandomål som gäller gränsbevakningsväsendet på föredragning av inrikesministern. Besluten kontrasigneras av inrikesministern. Vid föredragningen av ett sådant ärende har statsministern rätt att vara närvarande och uttala sin uppfattning om det.

Republikens president kan på eget initiativ eller på framställning av inrikesministern överföra ett militärt kommandomål för att avgöras av presidenten i statsrådet. Då beslutar presidenten om målet på föredragning av inrikesministern utan att statsrådet lägger fram förslag till avgörande.

8 §

Beslut av chefen för gränsbevakningsväsendet i militära kommandomål

Chefen för gränsbevakningsväsendet avgör andra militära kommandomål än sådana som skall avgöras av republikens president, om de inte enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan militär förman.

En militär förman kan överta avgörandet av ett militärt kommandomål som skall avgöras av en underordnad. Genom förordning av republikens president utfärdas bestämmelser om fördel-

ningen av behörigheten i militära kommandomål mellan chefen för gränsbevakningsväsendet och de militära förmän som är underställda chefen och om den ordning i vilken militära kommandomål skall behandlas inom gränsbevakningsväsendet.

Chefen för gränsbevakningsväsendet skall informera presidenten och inrikesministern om betydande militära kommandomål som hör till de militära förmännens behörighet.

9 §

Tjänsterna vid gränsbevakningsväsendet

Vid gränsbevakningsväsendet finns följande militära tjänster: officer, specialofficer, institutofficer, sjöbevakare och gränsbevakare. Vid gränsbevakningsväsendet kan dessutom finnas andra tjänster och personal i tjänsteförhållande för viss tid.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om rätt för chefen för gränsbevakningsväsendet att inrätta, ändra och dra in tjänster vid gränsbevakningsväsendet samt om rätten att placera och flytta tjänster inom gränsbevakningsväsendet.

10 §

Allmänna behörighetsvillkor för tjänster vid gränsbevakningsväsendet

Den som utnämns till en tjänst vid gränsbevakningsväsendet skall vara finsk medborgare och uppfylla de allmänna behörighetsvillkor för statstjänster som anges i 6 och 8 § i statstjänstemannalagen (750/1994). Dessutom skall han eller hon ha oklanderliga levnadsvanor och vara pålitlig.

Av dem som utnämns till en militär tjänst vid gränsbevakningsväsendet krävs att de vid Finlands försvarsmakt eller vid gränsbevakningsväsendet har fullgjort sin värnplikt i vapentjänst eller frivillig militärtjänst för kvinnor samt att de till sin hälsa och fysiska kondition är lämpliga för tjänsten.

Vad som i 2 mom. bestäms om fullgörandet av värnplikt gäller inte den som med stöd av 12 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har rätt att i stället för att fullgöra värnplikt tjänstgöra på motsvarande sätt vid lots- och fyrinrättningen eller inom annan civilförvaltning. Med avvikelse från vad som bestäms i 2 mom. gäller kravet på fullgörande av frivillig militärtjänst för kvinnor inte personer som enligt 6 § i självstyrelselagen för Åland har åländsk hembygdsrätt.

11 §

Särskilda behörighetsvillkor för tjänster vid gränsbevakningsväsendet

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om särskilda behörighetsvillkor för tjänstemän vid gränsbevakningsväsendet, såsom utbildningskrav, krav på ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap i förmansuppgifter, samt i fråga om militära tjänster vid gränsbevakningsväsendet, krav på erfarenhet av tjänstgöring.

12 §

Utnämning till tjänst

Republikens president utnämner chefen för gränsbevakningsväsendet, biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet samt generalerna och amiralerna. Presidenten fattar utnämningsbesluten i statsrådet utifrån statsrådets förslag till avgörande. Övriga officerare vid gränsbevakningsväsendet utnämns av republikens president på föredragning av inrikesministern i den ordning som föreskrivs i 7 § 2 mom. Bestämmelser om utnämning till andra tjänster vid gränsbevakningsväsendet än de som nämns ovan utfärdas genom förordning av statsrådet.

De militära tjänsterna vid gränsbevakningsväsendet kan besättas utan att de förklaras lediga.

13 §

Förordnande till uppgift

Chefen för gränsbevakningsväsendet, biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet samt generalerna och amiralerna förordnas till sina uppgifter av republikens president i statsrådet utifrån statsrådets förslag till avgörande.

Bestämmelser om förordnande till en uppgift i fråga om andra tjänstemän vid gränsbevakningsväsendet än de som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Förflyttning av en tjänsteman till en annan tjänst eller uppgift

En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet är skyldig att övergå till en annan tjänst eller uppgift inom gränsbevakningsväsendet då detta är nödvändigt för att besätta en vakant tjänst eller uppgift enligt gränsbevakningsväsendets detaljerade sammansättning eller i övrigt för att tjänstgöringen skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt.

Om förflyttning till en annan tjänst eller uppgift medför att tjänstemannens tjänstgöringsort ändras, skall beslutet delges tjänstemannen minst tre månader tidigare.

I ett beslut som gäller förflyttning till en annan tjänst eller uppgift och som medför att tjänstemannens tjänstgöringsort ändras får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut om förflyttning skall likväl iaktas även om besvär anförts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat. I ett annat beslut som gäller förflyttning till en annan tjänst eller uppgift eller som gäller förordnande av en tjänsteman till en uppgift får ändring inte sökas genom besvär.

15 §

Gränsbevakningsmän

Gränsbevakningsmän är sådana tjänstemän vid gränsbevakningsväsendet som fått den utbildning för gränsbevakningsmän om vilken föreskrivs genom förordning av statsrådet och som förordnats till gränsbevakningsmän av chefen för förvaltningsenheten i fråga.

Gränsbevakningsmännen har sådana befogenheter som i gränsbevakningslagen (/) eller i någon annan lag anges för gränsbevakningsmän.

En elev vid gräns- och sjöbevakningsskolan har en gränsbevakningsmans befogenheter när han eller hon under sin utbildares ledning och uppsikt utför uppgifter som ingår i utbildningen.

16 §

Tjänstemännens anmälningsskyldighet och andra skyldigheter att vidta åtgärder

En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet är skyldig att underrätta sin förman om viktiga omständigheter som gäller gränsbevakningsväsendets uppgifter och som tjänstemannen fått kännedom om.

En gränsbevakningsman är skyldig att även under sin fritid vid behov vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra ett allvarligt brott som hör till området för gränsbevakningsväsendets uppgifter eller för att påbörja efterspanings- eller räddningsåtgärder.

17 §

Tystnadsplikt och förbud att utnyttja information

I fråga om tystnadsplikten för den som är anställd vid eller annars verksam vid gränsbevakningsväsendet, den som handlar på uppdrag av gränsbevakningsväsendet eller är anställd hos den som utför uppdraget samt i fråga om förbud att utnyttja information i samband därmed gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Tystnadsplikten och förbudet att utnyttja information kvarstår även efter det att anställningsför-

hållandet har upphört eller uppgiften har blivit slutförd.

Tystnadsplikten hindrar inte att en omständighet röjs för en myndighet eller en sammanslutning som sköter ett offentligt uppdrag och som på grund av en uppgift som föreskrivs höra till den har rätt att få vetskap om en omständighet som annars skall hållas hemlig eller om en persons tillförlitlighet eller lämplighet. För att få visshet om att den som söker sig till eller har en ur säkerhetssynpunkt betydande uppgift är tillförlitlig får information lämnas ut i behövlig omfattning även till en privat sammanslutning eller person. Tystnadsplikten utgör inte heller hinder för att röja sådana uppgifter som i enskilda fall behövs för att förhindra en händelse som utgör fara för liv eller hälsa, ett brott som riktar sig mot friheten eller för att avvärja en betydande skada på miljön eller betydande egendoms- eller förmögenhetsskada eller för att trygga statens säkerhet.

I lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (/) finns bestämmelser om utlämnande av uppgifter ur gränsbevakningsväsendets personregister till en annan förvaltningsenhet och andra myndigheter via teknisk anslutning eller i maskinläsbar form och till utlandet.

18 §

Rätt att förtiga uppgifter

Den som tillhör gränsbevakningsväsendets personal är inte skyldig att röja identiteten av en person av vilken han eller hon i sitt anställningsförhållande har fått uppgifter som denna har lämnat konfidentiellt, och inte heller taktiska eller tekniska metoder som skall hemlighållas.

När synnerligen vägande skäl föreligger, kan en domstol dock förordna att i 1 mom. nämnda uppgifter skall röjas, om allmänna åklagaren utför åtal för ett brott på vilket kan följa fängelse i sex år eller strängare straff. Domstolen får inte ens då förordna att den persons identitet som lämnat uppgifterna skall röjas, om detta uppenbart skulle medföra allvarlig fara för dennes eller denne närstående personers säkerhet.

19 §

Bisysslor

En gränsbevakningsman får inte ta emot eller inneha en sådan bisyssla som avses i 18 § 4 mom. i statstjänstemannalagen, om inte den behöriga myndigheten på ansökan beviljar tillstånd till det.

En gränsbevakningsman får inte sköta en uppgift som omfattar rättigheter och skyldigheter som kan komma att stå i strid med de uppgifter som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet.

20 §

En gränsbevakningsmans skyldighet i fråga om uppträdande

En gränsbevakningsman skall i tjänsten och i sitt privatliv uppträda så att han eller hon inte förfar på ett sätt som är ägnat att rubba förtroendet för att de uppgifter som ankommer på gränsbevakningsväsendet sköts på ett behörigt sätt.

Vid en bedömning av om en gränsbevakningsmans uppträdande är korrekt skall hans eller hennes ställning och uppgifter inom gränsbevakningsväsendet beaktas.

21 §

Anmälan för tjänstgöring

Med tanke på särskilda situationer som hör till gränsbevakningsväsendets ansvarsområde skall varje tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet se till att den behöriga förvaltningsenheten har hans eller hennes uppdaterade kontaktuppgifter.

En gränsbevakningsman som inte har semester eller är tjänstledig är skyldig att utan dröjsmål anmäla sig för tjänstgöring när en allvarlig särskild situation som hör till gränsbevakningsväsendets ansvarsområde nödvändigtvis kräver det. En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet är skyldig att på särskilt förordnande vid behov inställa sig i tjänst också under sin semester när det är nödvändigt på grund av en allvarlig särskild situation som hör till gränsbevakningsväsendets ansvarsområde. En tjänsteman vid

gränsbevakningsväsendet som inte har semester är skyldig att på förordnande vara i larmberedskap och inställa sig i tjänst när det är nödvändigt av särskilda skäl i anslutning till gränsbevakningsväsendets verksamhet.

Dessa förordnanden ges av chefen för enheten i fråga.

22 §

Yrkesskicklighet och kondition

De tjänstemän som tjänstgör i en militär tjänst vid gränsbevakningsväsendet och gränsbevakningsmännen skall upprätthålla den kondition och yrkesskicklighet som arbetsuppgifterna kräver. Bestämmelser om vilken konditionsnivå som krävs för olika arbetsuppgifter och om genomförande av konditionstester kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Uniform

Den som tjänstgör i en militär tjänst vid gränsbevakningsväsendet är skyldig att vid tjänstgöring använda gränsbevakningsväsendets militäruniform, om inte något annat bestäms på grund av tjänsteuppgiftens art eller av någon annan orsak. Andra personer än de som tjänstgör i en militär tjänst vid gränsbevakningsväsendet får inte, om inte chefen för gränsbevakningsväsendet av särskilda skäl ger tillfälligt tillstånd, använda en dräkt eller ett klädesplagg som på ett förvillande sätt liknar gränsbevakningsväsendets militäruniform eller därtill hörande persedlar så att detta kan ge intrycket av att bäraren är en tjänsteman i militär tjänst vid gränsbevakningsväsendet.

Den som har förordnats till uppgiften som gränsbevakningsman och är skyldig att använda militäruniform skall på sin uniform ha gränsbevakningsmännens emblem som anger gränsbevakningsmannens ställning. Närmare bestämmelser om gränsbevakningsmännens emblem utfärdas genom förordning av inrikesministeriet. Andra än gränsbevakningsmän får inte använda

emblem som anger ställning, om inte chefen för gränsbevakningsväsendet ger tillstånd att använda emblem vid teaterföreställningar eller andra motsvarande evenemang.

Militäruniform och gränsbevakningsmännens emblem får också användas vid resor i anknytning till tjänsteutövning och när en person representerar gränsbevakningsväsendet.

Chefen för gränsbevakningsväsendet kan tillåta att även andra än tjänstemän som tjänstgör i en militär tjänst använder gränsbevakningsväsendets militäruniform.

24 §

Tjänstetecken

En gränsbevakningsman har ett tjänstetecken som fastställs genom förordning av inrikesministeriet.

Bestämmelser om skyldigheten att medföra tjänstetecknet samt att på begäran visa upp det utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Utbildning, undervisning och forskning vid gränsbevakningsväsendet

25 §

Utbildning och undervisning vid gräns- och sjöbevakningsskolan

Vid gräns- och sjöbevakningsskolan kan ges den utbildning som är behörighetsvillkor för gränsbevakningsväsendets tjänster samt kompletterande utbildning och specialutbildning för gränsbevakningsväsendets personal och andra personer. Gräns- och sjöbevakningsskolan ansvarar för den forskning inom gränsbevakningsväsendets ansvarsområde som bedrivs vid gränsbevakningsväsendet.

Vid gräns- och sjöbevakningsskolan kan inom gränsbevakningsväsendets ansvarsområde ordnas i förordningen om försvarshögskolan (668/1992) avsedd undervisning inom utbildningsprogrammet för officerare, samt inom fort-

bildningen och den kompletterande utbildningen på det sätt som särskilt avtalas med försvarshögskolan.

Vid bevakningsflygdivisionen kan sådan utbildning som är nödvändig för gränsbevakningsväsendets luftfart ordnas i samarbete med gräns- och sjöbevakningsskolan och andra läroanstalter.

26 §

Allmän organisering av utbildning och forskning inom gränsbevakningsväsendet

Chefen för gränsbevakningsväsendet fastställer på framställning av staben för gränsbevakningsväsendet resultatmålen och riktlinjerna för utbildningen och forskningen inom gränsbevakningsväsendet samt instruktionen för gräns- och sjöbevakningsskolan.

27 §

Beslut om studierätt samt tjänstgöringsförbindelse

En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet kan förordnas att delta i undervisning vid gräns- och sjöbevakningsskolan, om inte något annat föreskrivs. En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet genomför studierna vid gräns- och sjöbevakningsskolan som tjänsteuppdrag. Gräns- och sjöbevakningsskolan beslutar om rätten att delta.

För att få delta i utbildning till vilken man godkänns på basis av urvalsprov förutsätts att den studerande, innan studierna inleds, ger en skriftlig förbindelse att han eller hon kommer att tjänstgöra vid gränsbevakningsväsendet under en minimitid på högst två år räknat från den dag studierna avslutades (*tjänstgöringsförbindelse*). För en person som hör till personal som flyger luftfartyg vid gränsbevakningsväsendet kan tjänstgöringsförbindelsen vara högst 14 år. Bestämmelser om den tjänstgöringsförbindelse som gäller i fråga om utbildningsprogrammet för officerare enligt förordningen om försvarshög-

skolan finns i 10 b § i lagen om försvarsmakten (402/1974).

Om en tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet under den tid tjänstgöringsförbindelsen gäller säger upp sig eller blir uppsagd eller själv avbryter sina studier eller studierna avbryts av någon av personen själv beroende annan orsak än sjukdom eller avsaknad av flygaregenskaper, skall han eller hon i ersättning betala ett belopp som beror på examens art eller utbildningens innehåll och som uppgår till högst hälften av de kostnader som utbildningen åsamkat staten enligt vad som närmare bestäms genom förordning av inrikesministeriet.

I beslut enligt denna paragraf får ändring sökas på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

28 §

Förlust av studierätt

Chefen för gräns- och sjöbevakningsskolan kan återkalla rätten för en elev eller en vid gränsbevakningsväsendet anställd studerande att delta i undervisningen, om han eller hon

1) inte uppfyller antagningskriterierna för den studiekurs han eller hon avlägger,

2) uppträder på ett sätt som är ägnat att äventyra förtroendet för att gränsbevakningsväsendets uppgifter utförs på behörigt sätt och en varning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd,

3) vägrar genomgå en drogtest som han eller hon är skyldig att delta i eller lämnar ett prov som utvisar missbruk av rusmedel,

4) på ett väsentligt sätt försummar att delta i undervisningen och en varning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd,

5) på ett väsentligt sätt bryter mot gräns- och sjöbevakningsskolans instruktion och en varning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd,

6) inte slutför sina studier inom den i undervisningsplanen angivna tiden.

Om inte annat föreskrivs kan chefen för gräns- och sjöbevakningsskolan ge en elev eller en vid gränsbevakningsväsendet anställd stude-

rande en skriftlig varning, om förlust av studierätten kan anses oskäligen med hänsyn till de omständigheter som lett till personens beteende och som framgår av det, bedömt som helhet. I stället för skriftlig varning kan eleven eller den studerande få en muntlig varning, om detta kan anses vara en tillräcklig påföljd. Varning eller anmärkning enligt detta moment ges inte för beteende för vilket påföljd kan bestämmas enligt bestämmelserna om militärdisciplin eller enligt 24 § i statstjänstemannalagen.

Tjänsteförhållandet för en elev som för tiden för genomförande av grundkursen för gränsbevakare har utnämnts till en tjänst vid gränsbevakningsväsendet upphör samtidigt som beslutet om förlust av studierätt som gäller grundkursen fattas, om inte chefen för gräns- och sjöbevakningsskolan bestämmer något annat.

29 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som chefen för gräns- och sjöbevakningsskolan fattat om förlust av studierätt eller skriftlig varning får hos staben för gränsbevakningsväsendet söka rättelse i det inom 14 dagar från det att han eller hon fått del av beslutet. Ändring i ett beslut som staben för gränsbevakningsväsendet fattat i ett sådant ärende får sökas hos Helsingfors förvaltningsdomstol genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Helsingfors förvaltningsdomstols beslut får inte överklagas genom besvär.

Den som är missnöjd med ett beslut av chefen för gräns- och sjöbevakningsskolan som gäller bedömningen av studieprestationer eller tillgodoräkandet av tidigare eller på annat håll avlagda studier får söka rättelse i det hos staben för gränsbevakningsväsendet inom 14 dagar från det att han eller hon haft möjlighet att ta del av resultatet av bedömningen och hur bedömningsgrunderna har tillämpats på honom eller henne. Ändring i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får inte sökas genom besvär.

30 §

Värnplikt och frivillig militärtjänst vid gränsbevakningsväsendet

Värnpliktiga och personer som antagits till sådan militärtjänst som avses i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) kan förordnas att få utbildning vid gränsbevakningsväsendet. I fråga om tjänstgöringen vid gränsbevakningsväsendet iaktas tillämpliga delar vad som föreskrivs om tjänstgöring inom försvarsmakten. Värnpliktiga och kvinnor som antagits till frivillig militärtjänst kan vid behov anlitas för att stödja gränsbevakningsväsendets verksamhet.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Tillämpning av bestämmelserna om militära brott

De som tjänstgör i militära tjänster vid gränsbevakningsväsendet omfattas av bestämmelserna om krigsmän i 45 kap. i strafflagen (39/1889). Bestämmelser om rätten för en gränsbevakningsman i militär tjänst att använda maktmedel finns dock i 35 § i gränsbevakningslagen.

Under krigstid omfattas även de som vid gränsbevakningsväsendet tjänstgör i uppgifter motsvarande uppgifterna i 45 kap. 28 § 2 mom. i strafflagen av bestämmelserna i nämnda kapitel. Bestämmelser om en gränsbevakningsmans rätt att använda maktmedel finns dock i 35 § i gränsbevakningslagen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid förundersökning av militära brott och om gränsbevakningsväsendets disciplinära förmän enligt 12 § i militära disciplinlagen (331/1983), om avgivande av utlåtande enligt 31 § i samma lag och om verkställighet enligt 46 § i samma lag i fråga om militära disciplinärenden som behandlas inom gränsbevakningsväsendet.

32 §

Lämnande av sådana uppgifter om nedsatt hälsa som ingår i journalhandlingarna för en person som tjänstgör i en militär tjänst eller som skall anställas i en militär tjänst

Om en läkare vid en granskning som gäller tjänsteduglighet, en hälsokontroll för anställning eller någon annan hälsokontroll konstaterar att en person som tjänstgör i en militär tjänst vid gränsbevakningsväsendet eller som skall anställas i en sådan tjänst har nedsatt hälsa i något avseende och att detta inverkar på personens tjänsteduglighetsklass, säkerheten i samband med tjänstgöringen eller förmågan att sköta tjänsteuppgifterna skall läkaren, utan hinder av det som i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) föreskrivs om skyldigheten att hemlighålla uppgifter i journalhandlingar, utan dröjsmål ge ett utlåtande om slutsatserna av hälsokontrollen till chefen för den förvaltningsenhet vid vilken den tjänsteman som utlåtandet gäller tjänstgör eller skall anställas. Ett utlåtande om chefen för en förvaltningsenhet ges till chefen för gränsbevakningsväsendet. Ett utlåtande om chefen för gränsbevakningsväsendet ges till inrikesministern.

Läkaren skall informera den som utlåtandet om hälsotillstånd gäller om att ett utlåtande har givits.

I fråga om behandling, förvaring och hemlighållande av uppgifter om hälsotillstånd skall i övrigt iaktas lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

33 §

Anställningsvillkor vid internationella uppdrag

I fråga om ersättningar på grund av lokala särförhållanden och andra ekonomiska förmåner till en sådan tjänsteman i anställningsförhållande till gränsbevakningsväsendet som har förordnats att genomföra ett uppdrag som expert inom gränsbevakning eller ett motsvarande internatio-

nellt uppdrag som expert gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (651/1993).

Genom förordning av inrikesministeriet utfärdas närmare bestämmelser om jämställande av tjänstemän i anställningsförhållande till gränsbevakningsväsendet med tjänstemän inom utrikesrepresentationen, om sådana ersättningar som avses i 1 mom. i nämnda lag och om fastställande av pension för tiden som expert i internationella uppdrag.

34 §

Gränsbevakningsväsendets emblem

Bestämmelser om gränsbevakningsväsendets emblem utfärdas genom förordning av republikens president.

Chefen för gränsbevakningsväsendet beviljar tillstånd att använda emblemet. Emblemet får inte användas utan tillstånd.

35 §

Förlängning av tjänsteförhållande efter avgångsåldern

Chefen för gränsbevakningsväsendet kan av vägande skäl och med tjänstemannens samtycke besluta

1) att en tjänsteman som utnämnts av någon annan än republikens president får kvarstå i sin tjänst en viss tid efter avgångsåldern, dock högst två år,

2) att en tjänsteman som utnämnts till ett tjänsteförhållande för viss tid och som inom den i lag eller förordning bestämda anställningstiden uppnår avgångsåldern får fortsätta i uppdraget till anställningens slut, dock högst två år.

Beslutet om rätt för en tjänsteman att kvarstå i tjänsten eller ett tjänsteförhållande för viss tid skall fattas innan tjänstemannen uppnår avgångsåldern. Ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning, när den i 1 mom. avsedda tiden löper ut.

36 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av republikens president utfärdas närmare bestämmelser om

1) militära grader och tjänstgöringsgrader samt om grunderna för befordran till militära grader och förläning av tjänstgöringsgrader,

2) gränsbevakningsväsendets förtjänstkors och förtjänstmedalj.

Genom förordning av statsrådet utfärdas, med undantag för militära kommandomål, närmare bestämmelser

1) vid behov om sådana tillfälliga ändringar av de militära befälshierarkierna inom gränsbevakningsväsendet som i enskilda fall behövs för en effektiv verksamhet vid gränsbevakningsväsendet,

2) om rätten att ordna gratis sjukvård för gränsbevakningsväsendets tjänstemän,

3) vid behov om organiseringen av utbildningen och undervisningen vid gräns- och sjöbevakningsskolan och vid bevakningsflygdivisionen, förfarandet vid elevurvalet, läroämnen, examensfordringar och avbrytande av studierna samt om bedömningsförfarandet,

4) vid behov om behandling av ett tillstånd eller anmälningsärende enligt denna lag och om förfarandet vid ansökan om tillstånd och vid anmälan,

5) om de språkkunskaper som krävs vid gränsbevakningsväsendet i enlighet med lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003).

Genom förordning av inrikesministeriet utfärdas närmare bestämmelser om sammansättningen, modellen och färgen i fråga om den militäruniform som används som uniform vid gränsbevakningsväsendet och vid behov även i fråga om andra persedlar som används vid gränsbevakningsväsendet samt om sådana dräkteligheter och persedlar som anskaffas enligt bestämmelserna om statens uniformbidrag.

Chefen för gränsbevakningsväsendet kan för precisering av bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den meddela närmare föreskrifter om anskaffningen

och användningen av militäruniformen och andra persedlar som används vid gränsbevakningsväsendet samt om de specialtecken och specialembel som skall användas på uniformen och persedlarna.

5 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

37 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

38 §

Övergångsbestämmelse om bisysslor

En gränsbevakningsman som vid ikraftträdandet av denna lag sköter en sådan bisyssla som avses i 19 § skall inom ett år efter ikraftträdandet göra nödvändiga anmälningar eller söka nödvändiga tillstånd eller sluta sköta en bisyssla som står i strid med denna lag.

Gränsbevakningslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om passerande av riksgränsen och övervakning av den samt av passerande samt, utöver vad som bestäms någon annanstans, om gränsbevakningsväsendets och gränsbevakningsmannens uppgifter och befogenheter.

Lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (/) innehåller bestämmelser om ordnandet av gränsbevakningsväsendets förvaltning, utbildning och forskningsverksamhet samt om gränsbevakningsväsendets tjänster och om särskilda rättigheter och skyldigheter för gränsbevakningsväsendets tjänstemän. Bestämmelser om behandlingen av personuppgifter och om rätten att erhålla och lämna ut uppgifter i gränsbevakningsväsendets verksamhet föreskrivs i

denna lag, i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (/), i sjöräddningslagen (1145/2001) samt annanstans i lag.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *automatisk identifiering* med tekniska metoder utförd identifiering av en eftersökt person genom jämförelse av en bildupptagning av personen med det bildmaterial som myndigheterna förfogar över,

2) *förvaltningsenhet* en sådan enhet vid gränsbevakningsväsendet som avses i 3 § 1 mom. i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

3) *gränstrupper* trupper som avses i 2 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

4) *rågata* områden som sträcker sig till gränslinjen och som definieras närmare i de avtal som

ingått mellan Finland och dess grannstater angående rikets gränser, eller ett område som sträcker sig till gränslinjen och är av samma bredd som de rågator eller uthuggna linjer som för varje avsnitt av gränsen fastställts i rågångsprotokollen,

5) *gränsövergångsställe* en genom förordning av statsrådet angiven hamn, järnvägsstation, flygplats eller annan plats eller annat område som anvisats för gränskontroller och via vilka den yttre gränsen passeras,

6) *upprätthållande av gränsordningen* verkställighet av bestämmelser om riksgränsen och gränsövergångsställen samt bestämmelser och föreskrifter om internationellt samarbete mellan gränsmyndigheter samt tillsynen över att de iakttas,

7) *upprätthållande av gränssäkerheten* de åtgärder som vidtas i hemlandet och utomlands för att förhindra brott mot bestämmelserna om passerande av riksgränsen och den yttre gränsen och avvärja hot mot den allmänna ordningen och säkerheten av persontrafiken över gränserna samt för att garantera säkerheten vid passerande av gränsen,

8) *gränskontroll* sådan kontroll av en person samt av hans eller hennes fordon och medhavda saker som för upprätthållande av gränssäkerheten sker på grundval av att en person passerar eller har för avsikt att passera gränsen samt hörande av personer,

9) *gränsövervakning* de åtgärder som vidtas i syfte att upprätthålla gränsordningen och gränssäkerheten och genom vilka rikets gränser övervakas för att i synnerhet förhindra att den yttre gränsen passeras på områden mellan gränsövergångsställena,

10) *gränsbevakningsman* en i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning närmare definierad tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet som har i denna lag och annanstans i lag föreskrivna särskilda befogenheter för gränsbevakningsmän,

11) *gränsbevakningsmyndighet* en myndighet som definieras i 4 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

12) *Schengenregelverket* den helhet som genom Amsterdamfördraget av den 1 maj 1999 upptagits i Europeiska unionens regelverk och som består av Schengenavtalet från 1985, Schengenkonventionen från 1990, medlemsstaternas anslutningsfördrag samt beslut och förklaringar av Schengens verkställande kommitté samt rättsakter som grundar sig på detta regelverk och som utfärdats senare,

13) *inre gräns* en inre gräns enligt Schengenregelverket,

14) *yttre gräns* en yttre gräns enligt Schengenregelverket,

15) *gränsszon* ett för gränsordningens och gränssäkerhetens upprätthållande inrättat område vid Finlands yttre gräns.

3 §

Gränsbevakningsväsendets säkerhets- och tillsynsverksamhet

Målet för gränsbevakningsväsendets verksamhet är att upprätthålla gränssäkerheten. Gränsbevakningsväsendet samarbetar med andra myndigheter för att upprätthålla gränssäkerheten.

Gränsbevakningsväsendet utför i samarbete med andra myndigheter tillsynsuppgifter om vilka det föreskrivs särskilt och vidtar åtgärder för förebyggande och utredning av brott och väckande av åtal.

Gränsbevakningsväsendet utför polisuppgifter, tulluppgifter och efterspanings- och räddningsuppgifter och deltar i det militära försvaret. Bestämmelser om gränsbevakningsväsendets uppgifter inom området för sjöräddningstjänsten finns i sjöräddningslagen.

4 §

Den territoriella inriktningen av gränsbevakningsväsendets verksamhet

Gränsbevakningsväsendet verkar där det är motiverat för upprätthållande av gränsordningen eller gränssäkerheten eller utförande av sådana uppgifter med anknytning till det militära för-

svaret som ankommer på gränsbevakningsväsendet, samt på havsområdet och inom den ekonomiska zon som avses i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). Gränsbevakningsväsendet verkar på andra platser endast när det är nödvändigt för att det skall kunna slutföra en lagstadgad uppgift eller lämna handräckning.

2 kap.

Allmänna principer i fråga om gränsbevakningsväsendets verksamhet

5 §

Utförande av uppgifter och angelägenhetsordning

Gränsbevakningsväsendet skall utföra sina uppgifter på ett så effektivt och ändamålsenligt sätt som möjligt. När förhållandena kräver det skall uppgifterna ställas i angelägenhetsordning.

6 §

Krav på saklighet, opartiskhet och försonlighet

Uppgifterna skall fullgöras sakligt och opartiskt och så att de främjar försonlighet och likvärdigt bemötande.

7 §

Proportionalitetskrav

Gränsbevakningsväsendet får inte göra större ingrepp i någons rättigheter och åtgärderna får inte medföra större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för att en uppgift skall kunna fullgöras. Åtgärderna för att fullgöra gränsbevakningsväsendets uppgifter skall vara motiverade i förhållande till hur viktig och brådskande uppgiften är samt till övriga omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av situationen.

8 §

Meddelande av grunden för en åtgärd

Om en person blir föremål för åtgärder som riktar sig mot hans eller hennes frihet, skall personen i fråga eller hans eller hennes företrädare av en gränsbevakningsman upplysas om vad åtgärden grundar sig på, om detta inte är omöjligt på grund av personens tillstånd eller den rådande situationen.

Om inte något annat bestäms i denna eller någon annan lag, har även den som blir föremål för andra åtgärder än sådana som riktar sig mot hans eller hennes frihet, eller personens företrädare, rätt att få veta vad en åtgärd som berör hans eller hennes rättigheter grundar sig på, så snart detta är möjligt utan att åtgärden äventyras.

9 §

Åtgärdsfördröjning och åtgärdseftergift

En gränsbevakningsman har rätt att avstå från en åtgärd, om slutförandet av den kunde medföra följder som är oskäligen med hänsyn till det resultat som eftersträvas. I brottmål gäller i fråga om åtgärdseftergift dessutom vad som särskilt föreskrivs om saken.

En gränsbevakningsman som vidtar i denna lag avsedda åtgärder för att inhämta information får dröja med att ingripa när ett brott håller på att ske, om brottet inte orsakar överhängande allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller överhängande risk för betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada och om åtgärdsfördröjningen är nödvändig för att dölja att information inhämtas eller för att trygga syftet med att informationen inhämtas.

Den som begärt en åtgärd av gränsbevakningsväsendet, och vars omedelbara rättigheter berörs, har rätt att få veta grunden för att gränsbevakningsväsendet avstår från åtgärden.

10 §

Allmänna principer som skall iakttas i tulluppgifter, polisuppgifter och förundersökningsuppgifter

I polisuppgifter iakttas principerna i polislagen (493/1995) och i andra lagar som gäller polisens uppgifter. I tulluppgifter iakttas principerna i tullagen (1466/1994) och i andra lagar som gäller tullövervakning. I förundersökningsuppgifter iakttas principerna i förundersökningslagen (449/1987) och i andra lagar som gäller förundersökningsmyndighetens uppgifter.

11 §

Samordning av de principer som skall iakttas i gränsbevakningsväsendets uppgifter

Om inte något annat bestäms någon annanstans skall av de likvärdiga åtgärder som finns att tillgå för fullgörande av en uppgift i första hand väljas den som bäst garanterar att de grundläggande fri- och rättigheterna i grundlagen samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

3 kap.

Allmänna bestämmelser om passerande av gränsen

12 §

Passerande av den yttre gränsen

Den yttre gränsen passeras via gränsövergångsställen under fastställda öppettider.

Bestämmelser om gränsövergångsställena och deras öppettider samt om fördelningen av gränskontrolluppgifter mellan gränsbevakningsväsendet, polisen och tullen på olika gränsövergångsställen utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Tillstånd att passera gränsen

Gränsbevakningsväsendet ger en person tillstånd att passera den yttre gränsen på något annat ställe än via ett gränsövergångsställe och vid en annan tidpunkt än under ett gränsövergångsställes fastställda öppettider (*tillstånd att passera gränsen*). Tillstånd att passera gränsen ges om det finns vägande skäl till det och förfarandet inte äventyrar upprätthållandet av gränssäkerheten. Tillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga för upprätthållandet av gränssäkerheten.

Ett tillstånd att passera gränsen kan återkallas eller villkoren för tillståndet ändras, om förhållandena efter det att tillståndet givits förändrats så att förfarandet kan äventyra upprätthållandet av gränssäkerheten.

Ändring får inte sökas genom besvär i ett beslut enligt vilket en ansökan om tillstånd att passera gränsen avslås eller enligt vilket ett tillstånd återkallas eller villkoren för tillståndet ändras.

14 §

Genomförande av gränskontroll

Gränskontroll genomförs när en person ämnar passera den yttre gränsen eller har passerat den utan gränskontroll.

Gränskontrollen genomförs vid ett gränsövergångsställe. Gränskontroll kan också genomföras i ett fordon som används för kollektivtrafik eller på någon annan plats, om det förutsätts för att trafiken skall löpa smidigt eller av andra motiverade skäl.

15 §

Återupprättande av kontrollerna vid de inre gränserna

Beslut om utförande av nationell gränskontroll vid den inre gränsen under en begränsad tid i enlighet med Schengenregelverket (*återupprättande av kontrollerna vid de inre gränserna*)

fattas av statsrådet. Om ett hot som riktas mot den allmänna ordningen, den nationella säkerheten eller folkhälsan emellertid förutsätter omedelbara åtgärder i ett ärende beslutar inrikesministeriet om nödvändiga åtgärder tills statsrådet avgör frågan.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om hur en fråga som gäller återupprättande av kontrollerna vid de inre gränserna utan dröjsmål skall behandlas hos polisen, tullverket och gränsbevakningsväsendet samt om hur meddelande om saken skall lämnas till Europeiska unionens behöriga institutioner och till andra stater som tillämpar Schengenregelverket.

16 §

Tillfällig stängning av ett gränsövergångsställe

Statsrådet kan besluta att ett gränsövergångsställe skall stängas för en viss tid eller tills vidare, om stängningen är nödvändig för avvärjande av ett allvarligt hot som riktas mot den allmänna ordningen, den nationella säkerheten eller folkhälsan. Inrikesministeriet beslutar om nödvändiga omedelbara åtgärder tills statsrådet avgör frågan.

Stängningen av ett gränsövergångsställe får inte utgöra ett hinder för finska medborgares rätt att komma in i landet eller vars och ens rätt att lämna landet eller kränka rättigheterna för personer som omfattas av gemenskapslagstiftningen om fri rörlighet eller vars och ens rätt att få internationellt skydd.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om hur en fråga som gäller stängning av ett gränsövergångsställe utan dröjsmål skall behandlas hos polisen, tullverket och gränsbevakningsväsendet samt om hur Europeiska unionens behöriga institutioner och andra stater skall underrättas om saken.

4 kap.

Bestämmelser om uppgifter och åtgärder

17 §

Gränsövervakning och gränskontroll

Gränsbevakningsväsendet utför gränsövervakning och gränskontroller. Gränsbevakningsväsendet leder och samordnar verksamheten hos de myndigheter som genomför gränskontroller.

18 §

Förfarande vid gränskontroll

Gränskontroll skall genomföras utan ogrundat dröjsmål och utan att den orsakar onödig olägenhet för den person som kontrolleras eller skada på egendom samt utan att den kränker det integritetsskydd som anges i fråga om konfidentiella meddelanden, om inte något annat föreskrivs.

Den som skall kontrolleras skall på uppmaning av en gränsbevakningsman infinna sig för gränskontroll med sina saker och sitt fordon på den plats som anvisats honom eller henne.

19 §

Åtgärder som ingår i gränskontrollen

Gränskontrollen genomförs antingen i form av en minimikontroll eller, om de uppgifter som den myndighet som genomför kontrollen förfogar över eller de uppgifter som framgår vid minimikontrollen ger anledning till en sådan, i form av en grundlig kontroll.

En minimikontroll innefattar

1) utredning av identiteten, i syfte att utreda rätten att passera gränsen samt övervaka att inreseförbud, reseförbud, avvísingsbeslut eller utvisningsbeslut iakttas och vidta de åtgärder som begärts vid efterlysning,

2) kontroll av resedokument och andra dokument som utvisar rätten att resa, i syfte att utreda rätten att passera gränsen samt säkerställa att dokumentet är äkta,

- 3) hörande av personen vid behov,
- 4) i förekommande fall kontroll av förarens körskick och fordonens trafikduglighet.

Minimikontrollen ingår i en grundlig kontroll. Dessutom kan den grundliga kontrollen innefatta kroppsvisitation samt genomsökning av en persons saker och fordon för att man skall finna ett nödvändigt dokument som styrker identiteten och försäkra sig om att personen inte förfogar över eller i sitt bagage eller fordon har egendom som har anskaffats genom brott eller erhållits i stället för sådan egendom eller annan egendom som personen inte har rätt att inneha eller transportera över gränsen.

20 §

Upprätthållande av allmän ordning och säkerhet vid ett gränsövergångsställe

Gränsbevakningsväsendet ser till att allmän ordning och säkerhet upprätthålls vid gränsövergångsställena när polisen är förhindrad att göra det.

I ordningslagen (612/2003) föreskrivs om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelser om innehav av farliga föremål och föremål och ämnen som lämpar sig för att skada någon annan samt av bestämmelser om intagande av rusmedel.

21 §

Brådskanie polisuppgifter för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet

På en polismanns begäran kan gränsbevakningsväsendet i ett enskilt fall sköta sådana brådskanie polisuppgifter för förhindrande eller avbrytande av brott som polisen inte utan dröjsmål kan sköta.

När en gränsbevakningsman konfronteras med en situation kan han eller hon sköta en i 1 mom. nämnd uppgift även utan begäran från polisen, om åtgärden inte kan uppskjutas utan att hälsa eller egendom äventyras. Polisen skall utan dröjsmål underrättas om åtgärden. En

gränsbevakningsman skall på en polismanns begäran avstå från att utföra en åtgärd eller avbryta en påbörjad åtgärd.

22 §

Terrorismbekämpning och andra särskilda situationer

Gränsbevakningsväsendet kan på begäran av en polisman som tillhör befälet tillhandahålla utrustning, personalresurser och särskilda sakkunnigtjänster för polisens bruk, om det på grund av ett särskilt hot är nödvändigt i syfte att avvärja ett brott som är avsett att begås i terroristiskt syfte, att gripa en farlig person, att skingra en folkmassa som genom att obehörigen samlas äventyrar allmän ordning och säkerhet eller utgör hinder för trafiken eller att skydda mot brott och störande beteende.

Bestämmelser om gränsbevakningsväsendets uppgifter när det gäller att avvärja hot mot sjuksäkerheten finns i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), nedan *lagen om sjöfartsskydd*.

Bestämmelser om handräckning finns i 77 § i denna lag.

23 §

Säkerhetsuppgifter

Gränsbevakningsväsendet kan för statens räkning genomföra en transport, där beredskap för särskilda skyddsåtgärder krävs för att garantera en säker transport.

Gränsbevakningsväsendet kan vid behov utse en gränsbevakningsman som genomgått specialutbildning enligt förordning av inrikesministeriet (*säkerhetsman*) att garantera säkerheten för statsledningen och vid statsbesök samt för gränsbevakningsväsendets tjänstemän och personer som är gäster hos eller transporteras av gränsbevakningsväsendet och som behöver särskilt skydd, eller för att skydda särskilda tillgångars immunitet.

24 §

Tulluppgifter

Vid sidan av tullverket sköter också gränsbevakningsväsendet tullövervakning och därmed sammanhängande förberedande tullåtgärder vid riksgränsen och vid de gränsövergångsställen där tullverket inte har ordnat tullövervakning.

På begäran av en tullman som tillhör befälet kan gränsbevakningsväsendet sköta tullövervakning som avser personers in- och utresa även vid ett gränsövergångsställe där tullverket i övrigt sköter tullövervakningen. En gränsbevakningsman kan på en tullmans begäran delta i genomförandet av en enskild tullåtgärd.

25 §

Uppgifter med anknytning till det militära försvaret

Gränsbevakningsväsendet deltar i rikets försvaret och ger i detta syfte sin personal och de värnpliktiga som förordnats till gränsbevakningsväsendet samt de kvinnor som antagits för att fullgöra frivillig militärtjänst militärutbildning samt upprätthåller och utvecklar försvarsberedskapen i samarbete med försvarsmakten.

Om försvarsberedskapen kräver det, kan gränstrupperna eller delar av dem genom förordning av republikens president anslutas till försvarsmakten.

Gränsbevakningsväsendet kan delta i främjandet av frivilligt försvarsarbete.

26 §

Deltagande i räddningsverksamhet och sjuktransporter

Utöver vad som bestäms i sjöräddningslagen deltar gränsbevakningsväsendet genom att tillhandahålla utrustning, personalresurser och sak-

kunnigtjänster i annan räddningsverksamhet samt i efterspaning av personer som gått vilse i terrängen eller som där annars är i behov av akut hjälp, om detta kan anses nödvändigt med hänsyn till olyckans eller nödlägets omfattning eller speciella natur.

Gränsbevakningsväsendet kan sköta en brådskande sjuktransport, om ingen myndighet som ansvarar för sjuktransporter eller näringsidkare som tillhandahåller sjuktransportservice kan sköta transporten utan att räddningen äventyras.

27 §

Utredning av gränstilldragelser samt förutsättningar för in- och utresa

Bestämmelserna om förundersökning och polisundersökning skall i tillämpliga delar iakttas vid gränsbevakningsväsendets utredning av förutsättningarna för en utlännings inresa, vistelse i landet och utresa och för avlägsnande av en utlänning ur landet samt identiteten, inresan och resrutten i fråga om en person som söker internationellt skydd. Detsamma gäller även utredning av en sådan gränstilldragelse som avses i överenskommelsen angående ordningen på gränsen mellan Finland och Sovjetunionen och ordningen för utredning av gränstilldragelser (FördrS 32/1960).

Om utredningen avser klarläggandet av en omständighet som har samband med en persons rättigheter eller skyldigheter, gäller i fråga om personens ställning bestämmelserna om part vid förundersökning. En part och partens lagliga företrädare och ombud skall hålla sig till sanningen när de redogör för den sak som undersöks och när de besvarar frågor, om inte undersökningen görs för utredning av om en person skall dömas till straff eller en med straff jämförbar påföljd. Den person som är föremål för undersökningen är skyldig att vara närvarande vid undersökningen högst 12 timmar åt gången.

5 kap.

Bestämmelser om befogenheter

28 §

Befogenheter i fråga om gränskontroll

För genomförandet av en gränskontroll har en gränsbevakningsman rätt att

1) tillfälligt omhänderta ett resedokument så som särskilt föreskrivs om detta,

2) utföra kroppsvisitation med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 5 kap. 10 och 12 § i tvångsmedelslagen (450/1987),

3) söka igenom ett fordon med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 5 kap. 8 § i tvångsmedelslagen om rannsakan på andra platser,

4) förhindra att en person avlägsnar sig från gränskontrollen med iakttagelse i tillämpliga delar av bestämmelserna i 6 kap. 1 § i tvångsmedelslagen,

5) tillfälligt för gränsbevakningsväsendet omhänderta de föremål och fordon som skall granskas under den tid då gränskontrollen genomförs.

Den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället beslutar om förhindrandet av att en person avlägsnar sig samt om tillfälligt omhändertagande av föremål och fordon medan gränskontrollen genomförs. I brådskande fall kan den gränsbevakningsman som genomför gränskontrollen förhindra att en person avlägsnar sig och omhänderta föremål och fordon. Gränsbevakningsmannen skall i sådana fall utan dröjsmål för avgörande överföra ärendet till den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället.

Även om en person avstår från avsikten att passera gränsen hindrar det inte att gränskontroll genomförs, om den behövs för att utreda identiteten eller försäkra sig om att personen inte innehar föremål eller ämnen som han eller hon inte har rätt att inneha eller föra över gränsen. Gränskontrollen avbryts, om fortsatta åtgärder är uppenbart onödiga på grund av att ett hinder för passerande av gränsen framkommit eller av någon annan därmed jämförbar orsak.

En gränsbevakningsman har rätt att på grundval av kontrollen vidta befogade åtgärder som hör till de uppgifter som ankommer på gränsbevakningsväsendet.

29 §

Automatisk identifiering vid ett gränsövergångsställe

Gränsbevakningsväsendet har rätt att använda bilder och ljud som genereras vid teknisk övervakning på ett gränsövergångsställe för automatisk identifiering av personer som enligt efterlysning som har utfärdats av en behörig myndighet skall delges stämning, gripas, anhållas, tas i förvar, häktas eller tas under observation av myndigheterna samt för att förhindra, avbryta och avslöja brott som utreds av gränsbevakningsväsendet. Automatisk identifiering får dock inte ske på toaletter, i omklädningsrum eller på någon annan motsvarande plats, eller i personalutrymmen eller arbetsrum som anvisats arbetstagarna för deras personliga bruk.

Information om automatisk identifiering skall ges genom lämplig skyltning.

30 §

Rätt till övervakningsutrymmen

Gränsbevakningsväsendet har rätt att mot gänsse ersättning av ägaren eller innehavaren till en trafikplats som är gränsövergångsställe till sitt förfogande få sådana övervakningsutrymmen som behövs för gränskontrollen.

31 §

Teknisk övervakning i anslutning till gränsövervakningen

För genomförande av gränsövervakningen har gränsbevakningsväsendet rätt att i omedelbar närhet av gränsen samt vid ett gränsövergångsställe och i dess omedelbara närhet företa i polislagen avsedd teknisk övervakning inom områden till vilka allmänheten har tillträde och vilka inte omfattas av hemfriden. Teknisk övervak-

ning får dock inte företas på toaletter, i omklädningsrum eller på någon annan motsvarande plats eller i personalutrymmen eller arbetsrum som anvisats arbetstagarna för deras personliga bruk.

Information om teknisk övervakning på ett gränsövergångsställe skall ges genom lämplig skyltning.

32 §

En gränsbevakningsmans befogenheter att upprätthålla allmän ordning och säkerhet vid ett gränsövergångsställe

I fråga om en gränsbevakningsmans rätt att vidta åtgärder vid ett gränsövergångsställe för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet gäller vad som i 14 och 16 § samt 18 § 1 mom. i polislagen bestäms om polismän. Bestämmelserna i 16 § i polislagen om polismän som tillhör befälet tillämpas vid gränsbevakningsväsendet på en anhållningsberättigad tjänsteman och på en gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe.

33 §

En gränsbevakningsmans befogenheter i polisuppgifter

I sådana brådskande polisuppgifter för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet som avses i 21 § och för avvärjande av i 22 § avsedda brott som begås i terroristiskt syfte, för skötsel av särskilda situationer samt i fråga om sådana uppgifter som avses i lagen om sjöfartsskydd och som ankommer på gränsbevakningsväsendet har en gränsbevakningsman de befogenheter som fastställts för polismän i 2 kap. i polislagen, om inte en polisman som tillhör befälet eller polisens fältchef begränsar dem.

34 §

En gränsbevakningsmans befogenheter i tulluppgifter

I tulluppgifter enligt 24 § har en gränsbevakningsman samma befogenheter som en sådan annan behörig myndighet som avses i 14 § i tullagen.

Förutsätter en tulluppgift kroppsbesiktning eller annan granskning än granskning av bagage eller ytterkläder utan att förundersökning görs, iakttas vid utförandet av en sådan åtgärd 15 § i tullagen. Beslut om åtgärden skall fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman eller en gränsbevakningsman med minst majors grad.

35 §

En gränsbevakningsmans maktmedel

I ett tjänsteuppdrag får en gränsbevakningsman, om inte annat bestäms någon annanstans i lag, för att bryta ner motstånd, avlägsna en person från en plats, gripa en person, förhindra att någon som berövats sin frihet flyr, avlägsna ett hinder eller avvärja ett överhängande brott eller någon annan farlig gärning eller händelse använda maktmedel i den mån det behövs och kan anses försvarligt. Frågan om gränsbevakningsmannens maktmedel är försvarliga skall bedömas med hänsyn till hur viktigt och brådskande tjänsteuppdraget är, hur farligt motståndet är, vilka resurser som står till förfogande samt övriga omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av situationen. Om det är nödvändigt att använda maktmedel skall de endast användas i en sådan omfattning och så länge som det nödvändigtvis krävs för utförandet av det lagstadgade tjänsteuppdraget (*principen om lindrigaste medel*).

Den som på begäran eller med samtycke av en gränsbevakningsman tillfälligt bistår en gränsbevakningsman i en situation där bistånd från en utomstående sida skall anlitas vid användning av maktmedel på grund av ett synnerligen viktigt och brådskande gränsbevakningsuppdrag har rätt att under gränsbevakningsmannens upp-

sikt använda sådana nödvändiga maktmedel som gränsbevakningsmannen med stöd av sina befogenheter ger fullmakt till.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen (39/1889). I territorialövervakningslagen (755/2000) finns bestämmelser om rätten att använda maktmedel i territorialövervakningsuppdrag. I 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning föreskrivs om hur rätten för en krigsman att använda maktmedel enligt 45 kap. 26 a § i strafflagen tillämpas inom gränsbevakningsväsendet.

36 §

Utredande av identitet

För utförande av ett enskilt uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet har en gränsbevakningsman rätt att av var och en få veta namn, personbeteckning, eller om sådan saknas, födelsedatum och nationalitet samt var han eller hon kan anträffas.

En gränsbevakningsman har rätt att gripa en person som vägrar lämna uppgifter som nämns i 1 mom. eller som lämnar sannolikt falska uppgifter om nämnda omständigheter. Den som har gripits skall friges så snart behövliga uppgifter erhållits, dock senast 24 timmar efter gripandet.

37 §

Gripande av en efterlyst person

En gränsbevakningsman har rätt att gripa en person som enligt efterlysning som utfärdats av en behörig myndighet skall gripas, anhållas eller häktas eller tas i förvar. En person som gripits skall utan dröjsmål lämnas till polisen om han eller hon inte omedelbart skall friges.

38 §

Stoppande av fordon och reglering av trafiken

En gränsbevakningsman har rätt att bestämma att ett fordon skall stoppas och flyttas eller

flytta fordonet samt reglera trafiken, om det behövs för genomförande av gränskontroll eller gränsövervakning eller för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet vid ett gränsövergångsställe eller i polisuppgifter enligt 33 §.

39 §

Rätt att röra sig på annans fastighet

En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet samt värnpliktiga och personer i frivillig militärtjänst som anlitats för att stödja gränsbevakningsväsendets verksamhet har rätt att röra sig på annans mark- och vattenområde till fots, på skidor och med gränsbevakningsväsendets fordon, om det är nödvändigt för utförande av gränsbevakningsväsendets uppgifter. Färdslar på gårdsområden och därmed jämförbara områden som reserverats för ett särskilt ändamål skall dock undvikas, om det inte finns något tvingande skäl att röra sig där med anledning av en uppgift som ankommer på gränsbevakningsväsendet. Den rätt till färdslar som avses i detta moment gäller inte det militära försvarets övningar som anordnas av gränsbevakningsväsendet, om inte något annat överenskommit med mark- eller vattenområdets ägare.

För skada och olägenhet som orsakas av färdslan på någon annans mark- och vattenområde betalas till områdets ägare eller innehavare ersättning enligt gängse pris.

40 §

En gränsbevakningsmans rätt att ge befallningar

Vid utövning av sina befogenheter enligt denna lag eller någon annan lag har en gränsbevakningsman rätt att i ett enskilt fall inom sitt ansvarsområde ge befallningar och meddela förbud som är förpliktande för var och en.

6 kap.

Förebyggande och utredning av brott

41 §

Gränsbevakningsmännens befogenheter för förebyggande och utredning av brott

Gränsbevakningsväsendet är en förundersökningmyndighet enligt förundersökningslagen. Gränsbevakningsväsendet vidtar åtgärder för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal självständigt eller tillsammans med en annan myndighet enligt vad som föreskrivs i detta kapitel eller någon annanstans. I fråga om förundersökning av brott enligt militära rättegångslagen (326/1983) och de tvångsmedel som används vid den gäller dessutom vad som föreskrivs i militära disciplinlagen (331/1983).

Med undantag av täckoperation, bevisprovokation genom köp, teleavlyssning och teleövervakning gäller i fråga om en gränsbevakningsmans befogenheter inom sitt ansvarsområde för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal vad som i polislagen, förundersökningslagen, tvångsmedelslagen eller någon annanstans föreskrivs om polismäns befogenheter för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal. Vad som i 31 f § i polislagen och i 5 a kap. 3 a § i tvångsmedelslagen föreskrivs om polisens rätt att inhämta uppgifter om mobilteleapparater och i 33 § i polislagen om teknisk observation tillämpas även på gränsbevakningsväsendet. En gränsbevakningsman som deltar i en förundersökning som görs under ledning av en annan förundersökningsmyndighet har rätt att behandla uppgifter som har inhämtats med en sådan metod som inte står till buds för gränsbevakningsväsendet.

Bestämmelserna om de befogenheter för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal som de som hör till polisbefälet har skall vid gränsbevakningsväsendet tillämpas på anhållningsberättigade tjänstemän samt undersökningsledare. Förordnande för sådan teknisk avlyssning i mer än tre dygn som avses i 31 §

1 mom. i polislagen skall ges av avdelningschefen, byråchefen eller en överinspektör vid juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet.

42 §

Brottmål som undersöks av gränsbevakningsväsendet

Om inte något annat föreskrivs nedan, skall gränsbevakningsväsendet göra förundersökning när det på grund av en anmälan till gränsbevakningsväsendet eller annars finns skäl att misstänka brott i den mening som avses i 17 kap. 7 eller 7 a § i strafflagen eller annanstans i lag mot bestämmelserna eller föreskrifterna om passerande av en av gränsbevakningsväsendet övervakad gräns, i 17 kap. 8 och 8 a § i strafflagen avsett brott som gäller ordnande av olaglig inresa och i 25 kap. 3 och 3 a § i strafflagen avsedd människohandel som har samband med dessa gärningar samt annat i 25 kap. i strafflagen avsett brott som riktar sig mot friheten, i 33 kap. 1—4 § i strafflagen avsett brott som gäller förfalskning av dokument som granskas av gränsbevakningsväsendet, i 17 kap. 7 b § i strafflagen avsedd territoriekränkning eller annan kränkning av Finlands territoriella integritet eller underlåtelse att följa någon annan bestämmelse eller föreskrift vars efterlevnad gränsbevakningsväsendet skall övervaka.

Gränsbevakningsväsendet skall även göra förundersökning när det finns skäl att misstänka ett brott som riktar sig mot en gränsbevakningsmyndighet eller mot gränsmärken eller gränsanordningar som upprätthålls av myndigheten eller brott mot bestämmelserna om gränszon, och när det finns skäl att misstänka att en person som tjänstgör vid gränsbevakningsväsendet har gjort sig skyldig till ett i 2 § i militära rättegångslagen avsett brott som skall handläggas såsom militärt rättegångsärende eller ett brott som avses i 40 kap. i strafflagen, om inte något annat följer av försvarsmaktens eller polisens befogenheter vid förundersökning.

43 §

Annan förundersökning som görs av gränsbevakningsväsendet

På en annan förundersökningsmyndighets begäran kan gränsbevakningsväsendet göra förundersökning även i ett annat ärende än ett sådant som avses i 42 §, om ärendet hänför sig till en förundersökning som gränsbevakningsväsendet har inletts och åtalet i ärendet skulle kunna handläggas vid domstol samtidigt som åtalet för det brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet.

44 §

Överföring av förundersökning till en annan förundersökningsmyndighet

Om inte något annat följer av bestämmelserna om arbetsfördelningen mellan gränsbevakningsväsendet, polisen och tullens överför gränsbevakningsväsendet förundersökningen av tullbrott enligt tullagen till tullens och förundersökningen av andra brott till polisen, ifall arten och omfattningen av ärendet eller de nödvändiga förundersökningsåtgärderna förutsätter det eller ifall förundersökningsmyndigheten i fråga kräver det. Gränsbevakningsväsendet skall trygga förundersökningen av det ärende som överförs till dess att överföringen har gjorts.

Den förundersökningsmyndighet som förundersökningen överförs till skall ge gränsbevakningsväsendet tillfälle att delta i förundersökningen även efter överföringen, om förundersökningen gäller brott mot bestämmelserna eller föreskrifterna om passerande av en gräns som övervakas av gränsbevakningsväsendet eller ordnande av olaglig inresa och brott som riktar sig mot friheten i samband med dessa gärningar eller förfälskning av dokument som granskas av gränsbevakningsväsendet eller kränkning av Finlands territoriella integritet.

Gränsbevakningsväsendet skall överföra förundersökningen till polisen, när det finns skäl att misstänka att en person som tjänstgör vid gränsbevakningsväsendet har gjort sig skyldig till ett

brott som skall handläggas såsom militärt rättegångsärende eller ett brott som avses i 40 kap. i strafflagen, om brottets allvar eller tilltron till en objektiv undersökning kräver det.

45 §

Bistånd till andra förundersökningsmyndigheter

Gränsbevakningsväsendet kan på begäran bistå en annan förundersökningsmyndighet för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal.

Gränsbevakningsväsendet kan inleda åtgärder för att säkerställa förebyggandet och utredningen av brott samt väckandet av åtal i ett ärende som hör till en annan förundersökningsmyndighet, om brottet inte är ringa och åtgärderna inte kan uppskjutas utan att förundersökningen äventyras. Den myndighet för vilken åtgärderna har inletts skall omedelbart underrättas om de säkerställande åtgärderna.

Åtgärder som avses i denna paragraf skall avslutas på begäran av den myndighet för vilken en åtgärd vidtas.

46 §

Undersökningsledare

Undersökningsledare vid förundersökning som görs av gränsbevakningsväsendet är en sådan tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet som avses i 1 kap. 6 § 4 punkten i tvångsmedelslagen eller en gränsbevakningsman med tillräcklig erfarenhet som genomgått utbildning enligt vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet och som förordnats till undersökningsledare av chefen för förvaltningsenheten i fråga.

47 §

Framställande av straffanspråk och föreläggande av ordningsbot

En gränsbevakningsman framställer straffanspråk på det sätt som föreskrivs i 3—7 § i lagen om strafforderförfarande (692/1993). En gränsbevakningsman förelägger ordningsbot på det

sätt som föreskrivs i lagen om ordningsbetsförfarande (66/1983), nedan *ordningsbetslagen*. I fråga om uppgifterna för chefen för ett gräns- eller sjöbevakningsområde gäller vad som i ordningsbetslagen föreskrivs om uppgifterna för chefen för ett polisdistrikt.

48 §

Anmälan om brottsförebyggande åtgärder

Gränsbevakningsväsendet skall på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av inrikesministeriet underrätta övriga förundersökningsmyndigheter om ett misstänkt brott som det fått kännedom om och om åtgärder som gränsbevakningsväsendet inlett för förebyggande och utredning av brottet samt för väckande av åtal.

7 kap.

Bestämmelser om gränsson

49 §

Gränsson

En gränsson kan inrättas vid den yttre gränsen, om det är nödvändigt för övervakning av gränsordningen och upprätthållande av gränssäkerheten. Gränssonen kan på land sträcka sig högst tre kilometer och till havs högst fyra kilometer från Finlands riksgrens, sådan den avses i internationella avtal som är bindande för Finland (*gränslinje*).

Närmare bestämmelser om inrättande av gränssonen och om zonens bredd och läge utfärdas genom förordning av statsrådet. Gränssonen får inte fastställas så att den är bredare än vad som är nödvändigt för att gränsövervakningen skall kunna genomföras.

50 §

Gränsstängsel

Markägare eller innehavare av markområden är skyldiga att på gränssonen tillåta att stängsel uppförs på statens bekostnad invid kanten av den

rågata vid Finlands gräns som fastställts genom internationella avtal som är bindande för Finland (*gränsstängsel*).

51 §

Förbud som gäller gränssonen

Om inte något annat föreskrivs i denna lag är det inom gränssonen förbjudet att

1) närmare gränslinjen än 50 meter uppföra stängsel och motsvarande konstruktioner som försvårar gränsbevakningsväsendets patrullverksamhet och annan verksamhet som är nödvändig för upprätthållandet av gränssäkerheten,

2) mellan solnedgång och soluppgång röra sig i de delar av älvar och åar samt smala sund och sjöar längs vilka gränslinjen löper, samt närmare än 100 meter från gränslinjen i alla älvar och åar som skärs av gränslinjen och i alla de sjöar och havsvikar längs vilka gränslinjen löper (*gränsvatten*),

3) ha renar och husdjur på bete utan tillsyn på ställen där stängsel som hindrar dem från att gå över gränslinjen inte har uppförts.

52 §

Gränssonstillstånd

Om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag krävs inom gränssonen tillstånd för

- 1) vistelse inom zonen,
- 2) färd i gränsvatten om dagen och färd på en rågata,
- 3) uppförande av byggnader närmare än 50 meter från gränslinjen,
- 4) innehav av skjutvapen, skjutförnödenheter, sprängämnen och fjäderdrivna vapen,
- 5) användning av föremål och ämnen som avses i 4 punkten,
- 6) tagande av jord- och stenmaterial och letande efter mineraler närmare än 20 meter från gränslinjen.

Tillstånd (*gränssonstillstånd*) beviljas på grund av boende, arbete, yrke, näring, affärsverksamhet eller hobby eller av något annat god-

tagbart skäl och om det är uppenbart att utövan-
det av den rätt som beviljats i tillståndet inte
äventyrar upprätthållandet av gränsordningen el-
ler gränssäkerheten.

53 §

Gränsonstillståndets giltighetstid och villkor

Gränsonstillstånd beviljas

1) personer som är bosatta eller förfogar över
en bostadsbyggnad eller en fastighet i gränsson-
nen samt deras närstående så att tillståndet gäl-
ler tills vidare,

2) personer som arbetar, utövar yrke eller be-
driver näring eller rörelse i gränssonen, så att
tillståndet gäller tills vidare, om inte tillståndet
av särskilda skäl skall beviljas för viss tid,

3) andra än de personer som avses i 1 och
2 punkten för viss tid.

Gränsonstillståndet kan förenas med sådana
villkor för färdsl in om gränssonen som är nöd-
vändiga för upprätthållandet av gränsordningen
och gränssäkerheten. Tillståndsvillkoren kan
ändras om förutsättningarna för beviljande av
tillstånd förändras väsentligt.

54 §

*Upphörande och återkallande av gränssons-
tillstånd*

Ett gränsonstillstånd upphör att gälla när till-
ståndshavaren dör. Gränsonstillståndet skall
återkallas, om tillståndshavaren begär det.

Ett gränsonstillstånd kan återkallas, om

1) tillståndshavaren gör sig skyldig till ett
brott som äventyrar upprätthållandet av gräns-
ordningen eller gränssäkerheten,

2) tillståndshavaren bryter mot tillståndsvill-
koren eller bestämmelserna om gränsson på nå-
got annat sätt än det som avses i 1 punkten,

3) det inte längre finns grunder för att bevilja
tillstånd.

Ett gränsonstillstånd kan återkallas för viss
tid under den tid förundersökning och eventuell
rättegång pågår, om tillståndshavaren på sanno-
lika skäl misstänks ha gjort sig skyldig till ett så-

dant brott som avses i 2 mom. 1 punkten eller om
han eller hon har gjort sig skyldig till en sådan
förseelse som avses i 2 punkten.

55 §

Varning

I stället för att tillståndet återkallas kan till-
ståndshavaren ges en varning i de fall som avses
i 54 § 2 mom., om det med hänsyn till omstän-
digheterna skulle vara oskäligt att återkalla till-
ståndet.

56 §

Behöriga myndigheter

Gränsbevakningsväsendet, polisen och tullen
övervakar att bestämmelserna om gränsson
följs.

Gränsonstillståndet skall medföras och på
yrkande visas upp för en gränsbevakningsman,
polisman eller tullman. Om innehavaren av ett
tillstånd inte kan förete bevis på ett giltigt till-
stånd, kan han eller hon föreläggas att förete be-
vis för den övervakande myndigheten inom sju
dagar från föreläggandet (*föreläggande att före-
te bevis*).

Ärenden som gäller gränsonstillstånd och
varningar avgörs av den regionala gränsbevak-
ningsmyndighet vars verksamhetsområde ären-
det gäller.

57 §

Gränssonsanmälan

Utöver vad som i 52 § bestäms om tillstånds-
plikt skall till gränsbevakningsmyndigheten på
förhand anmälas (*gränssonsanmälan*)

1) användning av skjutvapen, sprängämnen
eller fjäderdrivna vapen samt avverkning och
röjning av skog närmare än 500 meter från
gränslinjen,

2) flottning, fiske och körning med fordon i
gränsvatten.

Gränssonsanmälan görs till den regionala el-
ler lokala gränsbevakningsmyndighet vars verk-

samhetsområde anmälan gäller. Gränsbevakningsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om hur man skall röra sig i de aktiviteter som avses i 1 mom., hur skjutvapnen skall riktas, hur mycket sprängämnen som får användas på en gång, i vilken riktning träden skall fällas och på vilket sätt samt om andra åtgärder för att förhindra oavsiktliga gränstilldragelser, om det är nödvändigt för upprätthållandet av gränsordningen eller gränssäkerheten.

58 §

Begränsningar av tillämpningsområdet för bestämmelserna om gränszon

Med avvikelse från de förbud som föreskrivs i fråga om gränszonen är det tillåtet att röra sig på en rågata och i gränsvatten i gränsbevakningsväsendets, polisens, tullens och försvarsmaktens tjänsteuppdrag, i räddningsverksamhet och i samband med att riksgränsen passeras lagligt.

Gränzonstillstånd eller gränzonsanmälan krävs inte i gränsbevakningsväsendets, polisens, tullens och försvarsmaktens tjänsteuppdrag, i räddningsverksamhet eller för nödvändig vistelse i gränszonen i samband med att riksgränsen passeras lagligt, färdsl i gränsvatten eller på en rågata eller innehav och användning av skjutvapen, skjutförnödenheter, sprängämnen och fjäderdrivna vapen.

59 §

Avbrytande av brott mot bestämmelserna om gränzon

Gränsbevakningsmän samt polismän och tullmän som sköter övervakningsuppgifter i gränszonen har rätt att

- 1) förhindra verksamhet som bedrivs utan det gränzonstillstånd eller den gränzonsanmälan som krävs,
- 2) avlägsna en person som olovligen vistas i gränszonen,
- 3) omhänderta skjutvapen, skjutförnödenheter, sprängämnen och fjäderdrivna vapen som i

gränszonen innehafts utan tillstånd eller använts utan förhandsanmälan.

Den regionala gränsbevakningsmyndigheten kan förordna att en byggnad, ett stängsel eller en annan konstruktion som uppförts utan tillstånd eller i strid med ett förbud skall rivas eller avlägsnas och förbjuda användning av byggnaden samt förelägga vite, hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande, på det sätt som närmare bestäms i viteslagen (1113/1990).

Beslut enligt denna paragraf får verkställas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

60 §

Beslut som meddelas muntligen

I brådskande fall kan ett sådant tillstånd som avses i 52 § 1 mom. 4 och 5 punkten beviljas muntligen. Ändring får inte sökas i ett beslut genom vilket en ansökan godkänns i sin helhet. Ett beslut som meddelats muntligen och i vilket ändring inte får sökas meddelas skriftligen endast på särskild begäran.

I andra beslut om gränzonstillstånd än sådana som avses i 1 mom. får ändring sökas på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

8 kap.

Bemötande av personer som berövats sin frihet

61 §

Tillämpliga bestämmelser vid bemötande av personer som berövats sin frihet

I fråga om bemötandet av personer som berövats sin frihet iakttas inom gränsbevakningsväsendet i tillämpliga delar bestämmelserna i lagen om rannsakningsfängelse (615/1974), om inte något annat föreskrivs nedan.

Vid bemötandet av en utlänning som tagits i förvar skall iakttas vad som bestäms i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och

om förvarsenheter (116/2002) och vid bemötandet av berusade vad som bestäms i lagen om behandling av berusade (461/1973). Bestämmelser om gripande som hänför sig till militär disciplin och om verkställighet av straff finns i militära disciplinlagen.

62 §

Överlämnande av gripna eller anhållna personer

En person som gränsbevakningsväsendet har gripit eller anhållit skall utan ogrundat dröjsmål överlämnas till polisen, om personen inte omedelbart skall frigges eller överlämnas till en annan förundersökningsmyndighet, en förvarsenhet för utlännningar eller en fängvårdsmyndighet. Överlämnandet skall ske inom 48 timmar från gripandet.

63 §

Transport av personer som berövats sin frihet

En gränsbevakningsman har rätt att utföra den transport som behövs för att överlämna en person som berövats sin frihet till en annan myndighet.

64 §

Förvarslokaler för personer som berövats sin frihet

En person som berövats sin frihet får hos gränsbevakningsväsendet förvaras i en lämplig lokal som staben för gränsbevakningsväsendet godkänt för ändamålet.

När förvarslokalen godkänns skall de rättigheter beaktas som den som berövats sin frihet tillförsäkras i lagen om rannsakningsfängelse.

Gränsbevakningsväsendets förvarslokaler skall bevakas dygnet runt.

9 kap.

Särskilda bestämmelser om säkerheten när det gäller gränsbevakningsväsendets verksamhet och objekt

65 §

Säkerhetsvisitation

En gränsbevakningsman har rätt att i samband med gripande, anhållande, häktning, tagande i förvar och handräckningsåtgärd som riktar sig mot någons personliga frihet kroppsvisitera den som åtgärden gäller och granska de saker han eller hon medför för att försäkra sig om att personen inte medför föremål eller ämnen med vilka han eller hon kan äventyra förvaringen eller utsätta sig själv eller andra för fara. Personen kan samtidigt även kroppsvisiteras för påträffande av en handling som behövs för att han eller hon skall kunna identifieras.

Farliga föremål och ämnen skall vid behov tas ifrån den som visiteras. De skall återlämnas när personen frigges, om det inte finns hinder enligt lag.

66 §

Omhändertagande av farliga föremål och ämnen

Utöver vad som bestäms i denna lag eller någon annan lag har en gränsbevakningsman som fullgör en lagstadgad uppgift rätt att tillfälligt ta hand om skjutvapen, sprängämnen och andra farliga föremål, en del av eller ett tillbehör till ett föremål och andra farliga ämnen, om den som innehar dem med hänsyn till sin ålder, sitt berusnings- eller sinnestillstånd eller andra omständigheter med fog kan misstänkas orsaka överhängande fara för allmän ordning och säkerhet. I stället för ett helt föremål kan även en del av eller ett tillbehör till föremålet omhändertas, om en fara kan avvärijas genom att delen fråntas innehavaren.

Egendom som omhändertagits skall utan dröjsmål och senast inom 14 dygn återlämnas till innehavaren. Om ett föremål eller ämne inte riskfritt kan återlämnas till innehavaren, skall

det överlämnas till polisen antingen för att återlämnas till innehavaren eller för åtgärder enligt 24 § i polislagen eller enligt skjutvapenlagen (1/1998).

Över omhändertagande av egendom skall upprättas ett protokoll eller göras anteckningar i någon annan handling.

67 §

Säkerhetsk kontroll av gränsbevakningsväsendets lokaler eller områden

I syfte att sörja för säkerheten och trygga ordningen eller skydda egendom kan säkerhetsk kontroller utföras vid gränsbevakningsväsendets ledningsstaber och i andra viktiga lokaler som gränsbevakningsväsendet har och på områden som gränsbevakningsväsendet besitter.

Beslut om säkerhetsk kontroll fattas av chefen för den förvaltningsenhet inom gränsbevakningsväsendet som besitter lokalen eller området. En säkerhetsk kontroll kan utföras av en gränsbevakningsman eller av en person som polisen har godkänt för uppgiften (*säkerhetsk kontrollör*) och som genomgått utbildning för säkerhetsk kontrollörer enligt vad som föreskrivs genom förordning av inrikesministeriet.

Säkerhetsk kontrollen skall ordnas så att den inte medför onödig olägenhet för den som kontrolleras och så att den inte skadar egendom.

68 §

Utförande av säkerhetsk kontroller

En gränsbevakningsman eller en säkerhetsk kontrollör har rätt att med hjälp av en metalldektektor eller någon annan liknande teknisk anordning eller ett tränat djur kontrollera en person som önskar tillträde till eller befinner sig i gränsbevakningsväsendets lokaler eller ett område som gränsbevakningsväsendet besitter samt saker som personen medför, för att utreda att sådana föremål eller ämnen inte medförs genom vilka säkerheten eller ordningen kan äventyras eller som kan användas för att skada egendom. Sa-

ker som den person som kontrolleras medför kan också kontrolleras på annat sätt.

Om det finns grundad anledning att misstänka att den person som kontrolleras medför ett sådant föremål eller ämne som avses i 1 mom., kan personen kroppsvisiteras för att föremålet eller ämnet skall kunna hittas.

69 §

Omhändertagande av föremål som påträffats vid en säkerhetsk kontroll

En gränsbevakningsman och en säkerhetsk kontrollör har rätt att frånta en person ett i 68 § 1 mom. avsett föremål eller ämne som påträffats vid en kontroll eller på något annat sätt eller vars innehav annars är förbjudet enligt lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av lag.

Fråntagna föremål och ämnen skall återlämnas till den kontrollerade när han eller hon avlägsnar sig från gränsbevakningsväsendets lokaler, om det inte finns något hinder för det enligt lag.

70 §

Maktmedel i anslutning till säkerhetsk kontroller

Om någon vägrar genomgå en säkerhetsk kontroll kan en gränsbevakningsman eller säkerhetsk kontrollör avlägsna personen från gränsbevakningsväsendets lokal eller ett område som gränsbevakningsväsendet besitter.

För att avlägsna en person från gränsbevakningsväsendets lokaler eller ett område som gränsbevakningsväsendet besitter kan en gränsbevakningsman vid behov använda sådana maktmedel som kan anses vara försvarliga med hänsyn till personens uppträdande och övriga omständigheter.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

71 §

Begränsningar av rätten att röra sig i gränsbevakningsväsendets lokaler och områden samt vid övningar inom gränsbevakningsväsendet

Genom förordning av inrikesministeriet kan utfärdas bestämmelser om begränsningar av eller förbud mot rätten att röra sig i lokaler eller områden som gränsbevakningsväsendet besitter, om det är nödvändigt för att förhindra fara för personer eller för att skydda en synnerligen viktig verksamhet inom gränsbevakningsväsendet. En tillfällig begränsning av eller ett tillfälligt förbud mot rätten att röra sig inom en del av ett militärt övningsområde kan för den tid en övning pågår utfärdas av en gränsbevakningsman med minst kaptens eller kaptenlöjtnants grad.

En person som i strid med ett förbud eller en begränsning vistas i den lokal eller det område som förbudet eller begränsningen gäller kan avlägsnas därifrån. Om det är uppenbart att det inte är tillräckligt att en person avlägsnas från platsen och ett brott mot begränsningen inte annars kan förhindras, kan personen gripas. Den som har gripits kan hållas i förvar så länge det är sannolikt att han eller hon gör sig skyldig till brott mot begränsningen, dock högst 24 timmar från gripandet.

10 kap.

Straffbestämmelser

72 §

Gränzsönsförseelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

- 1) bryter mot förbudet i 51 §,
- 2) bryter mot tillståndsplikten i 52 §,
- 3) underlåter att iaktta ett i 53 § 2 mom. avsett villkor i gränzsönsstillståndet,
- 4) underlåter att iaktta den skyldighet att medföra tillståndsbevis eller det föreläggande att förete bevis som anges i 56 § 2 mom., eller
- 5) underlåter att iaktta den anmälningsskyldighet som anges i 57 §,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *gränzsönsförseelse* dömas till böter.

73 §

Brott mot begränsning av rätten att röra sig i gränsbevakningsväsendets lokaler eller områden

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot en begränsning av eller ett förbud mot att röra sig i en lokal eller ett område som gränsbevakningsväsendet besitter skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot begränsning av rätten att röra sig i gränsbevakningsväsendets lokaler eller områden* dömas till böter.

74 §

Andra straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för tredska mot gränsbevakningsman finns i 16 kap. 4 a § i strafflagen. Bestämmelser om straff för riksgränsbrott finns i 17 kap. 7 och 7 a § i strafflagen, om straff för territoriekränkning i 7 b § i nämnda kapitel och om straff för ordnande av olaglig inresa i 8 och 8 a § i nämnda kapitel. Bestämmelser om brott mot offentlig frid finns i 24 kap. 3 § i strafflagen.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

75 §

Gränsbevakningsväsendets luftfart

För att fullgöra sina uppgifter kan gränsbevakningsväsendet idka sådan luftfart uteslutande för statsändamål som avses i 4 § 1 mom. i luftfartslagen (281/1995). I gränsbevakningsväsendets luftfart skall luftfartslagen iakttas, om inte något annat föreskrivs någon annanstans eller, i fråga om statsluftfartyg som används för

motsvarande ändamål, i internationella avtal som är förpliktande för Finland.

Om utförandet av ett flyguppsdrag vid gränsbevakningsväsendet nödvändigtvis kräver det, får ett luftfartyg som används av gränsbevakningsväsendet landa eller starta från någon annan flygplats än en sådan som avses i luftfartslagen. Bestämmelserna om försäkringsskyldighet i luftfartslagen gäller inte luftfartyg som inom gränsbevakningsväsendet används för statsändamål.

Chefen för gränsbevakningsväsendet fattar beslut om landning och start från en annan flygplats än en sådan som avses i luftfartslagen och om avvikande förfarande enligt 4 § 3 mom. i luftfartslagen i fråga om gränsbevakningsväsendets luftfart. Innan ett förfarande genomförs och avvikelse görs skall luftfartsmyndigheterna höras, om det avvikande förfarandet kan äventyra flygsäkerheten.

76 §

Gränsbevakningsväsendets sjöfart

För att fullgöra sina uppgifter kan gränsbevakningsväsendet för statens behov idka annan sjöfart än handelssjöfart. Bestämmelser om tillämpning av sjölagen (674/1994) på sådan sjöfart finns i 1 kap. 9 § i nämnda lag.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att i fråga om räddningsuppgifter som gränsbevakningsväsendet har utfört avstå från i sjölagen avsedd bärgarlön såväl i fråga om staten som gränsbevakningsväsendets tjänstemän, värnpliktiga och personer i frivillig militärtjänst som deltagit i en räddningsuppgift på statens vägnar. Om man inte avstår från bärgarlön gäller i fråga om fördelningen av lönen vad som genom förordning av statsrådet bestäms om grunderna för fördelning av bärgarlön i sådana fall.

77 §

Handräckning av gränsbevakningsväsendet

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag kan gränsbevakningsväsendet på begäran

lämna statliga myndigheter handräckning för fullgörande av en lagstadgad tillsynsskyldighet.

Gränsbevakningsväsendet är skyldig att lämna räddningsmyndigheter, polisen, tullverket och försvarsmakten handräckning som förutsätter användning av sådan utrustning, sådana personalresurser och sakkunnigtjänster som gränsbevakningsväsendet har och som nämnda myndigheter för närvarande inte har tillgång till. En förutsättning för handräckningen är att den inte äventyrar utförandet av andra viktiga uppgifter som ankommer på gränsbevakningsväsendet.

Beslut om handräckning fattas av chefen för en förvaltningsenhet eller en beredskapsjourhavande som har förordnats att ha jour i handräckningsärenden vid en förvaltningsenhet. Beslut om handräckning vid förundersökning och vid användning av maktmedel fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman eller någon annan undersökningsledare.

78 §

Handräckning till gränsbevakningsväsendet

En myndighet skall lämna gränsbevakningsväsendet sådan handräckning som behövs för fullgörande av ett uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet och som myndigheten är behörig att lämna.

Beslut om begäran om handräckning fattas av chefen för en förvaltningsenhet eller en beredskapsjourhavande som har förordnats att ha jour i handräckningsärenden vid en förvaltningsenhet. Beslut om begäran om handräckning vid förundersökning och vid användning av maktmedel fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman eller någon annan undersökningsledare.

79 §

Handräckning av försvarsmakten till gränsbevakningsväsendet

Gränsbevakningsväsendet har rätt att få handräckning av försvarsmakten i form av

1) utrustning för efterspaning och personalresurser för efterspaning och reglering av trafiken,

om det är nödvändigt för att en person som uppenbart olagligen har passerat riksgränsen skall kunna ertappas i Finland på bar gärning,

2) skyddsutrustning som behövs för att gränsbevakningsväsendet tryggt skall kunna utföra ett farligt uppdrag,

3) särskild sakkunskap som behövs för att utföra en gränsövervakningsuppgift eller undersöka en gränstilldragelse,

4) utrustning och särskild sakkunskap som behövs för att avvärja ett i lagen om sjöfartsskydd avsett hot mot säkerheten som riktar sig mot ett fartyg som är till havs eller mot dess passagerare.

Användning av skjutvapen och militära maktmedel hör inte till handräckning enligt denna paragraf. Bestämmelser om en utomståendes rätt att använda nödvändiga maktmedel under en gränsbevakningsmans uppsikt finns i 35 § 2 mom. i denna lag och bestämmelser om rätten till nödvärn finns i 4 kap. 4 § i strafflagen.

Handräckning begärs av staben för gränsbevakningsväsendet eller, i brådskande fall, av den förvaltningsenhet som behöver handräckning. Huvudstaben eller staben för marinen, flygvapnet eller försvarsområdet fattar beslut om att handräckning skall lämnas. I brådskande fall kan garnisonschefen eller truppavdelningens kommandör besluta att handräckning skall lämnas.

80 §

Person- och egendomsskada

En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet skall utan dröjsmål göra anmälan hos sin förman om en person- eller egendomsskada som uppstått vid utförandet av ett tjänsteuppdrag, om skadan inte är att anses såsom ringa. En undersökning av skadefallet skall göras på begäran av den skadelidande eller den som vidtagit tjänsteåtgärden eller om det annars framkommer behov av en undersökning. Undersökningen görs av polisen, om det inte är fråga om ett skadeärende som skall handläggas såsom ett militärt rättegångsärende.

En person som skadats i samband med utförandet av ett tjänsteuppdrag skall utan dröjsmål ges den vård som behövs. En person som meddelar att han eller hon har skadats genom en åtgärd av en gränsbevakningsman skall ges möjlighet att bli undersökt av en läkare. Om läkarundersökning inte genast kan ordnas skall personen ges möjlighet att bli undersökt av någon annan ojävig person.

Kostnaderna för den nödvändiga vården av en person som skadats i samband med utförandet av ett tjänsteuppdrag liksom kostnaderna för de nödvändiga undersökningarna skall betalas i förskott av statens medel. Kostnader som har betalats av statens medel och som staten inte är skyldig att ersätta skall återkrävas, om det inte är uppenbart oskäligt.

81 §

Avgifter för gränsbevakningsväsendets prestationer

För handräckning som gränsbevakningsväsendet lämnar andra myndigheter kan tas ut en avgift till ett lägre belopp än prestationens självkostnadsvärde enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller avstås från att ta ut avgift, om den uppgift som handräckningen gäller hör till gränsbevakningsväsendets egna uppgifter eller om handräckning lämnas i samband med att gränsbevakningsväsendet utför en egen uppgift eller om så föreskrivs någon annanstans.

Utan hinder av bestämmelserna i lagen om grunderna för avgifter till staten har gränsbevakningsväsendet rätt att avstå från att ta ut avgift för en sjuktransport enligt 26 § 2 mom., om det i ett enskilt fall vore uppenbart oskäligt att ta ut avgift.

Gränsbevakningsväsendet kan bära upp en lägre hyra än den gängse av en tjänsteman som tjänstgör vid gränsbevakningsväsendet, om det finns särskilda skäl till det på grund av den flyttningsskyldighet som iakttas inom gränsbevakningsväsendet eller på grund av organiseringen av gränsbevakningsväsendets uppgifter.

82 §

Brottsförebyggande åtgärder som sträcker sig till en främmande stats territorium

Gränsbevakningsväsendet har på rätt att i syfte att utreda ett brott eller gripa en person som misstänks för ett brott fortsätta en observation, teknisk observation eller förföljelse som påbörjats i Finland in på en främmande stats territorium enligt vad som i Europeiska unionens lagstiftning eller i internationella avtal som är bindande för Finland bestäms om rätten att fortsätta en sådan åtgärd på en främmande stats territorium.

I uppdrag som avses i 1 mom. har en gränsbevakningsman sådana befogenheter som avses i denna lag enligt vad som närmare bestäms i Europeiska unionens lagstiftning eller internationella avtal som är bindande för Finland. I fråga om en gränsbevakningsmans skyldigheter och rättigheter i tjänsten samt de förmåner som har samband med hans eller hennes ställning som tjänsteman gäller beträffande en främmande stats territorium i tillämpliga delar samma bestämmelser och föreskrifter som i fråga om tjänsteuppdrag som utförs i Finland.

83 §

Internationella samarbetsavtal

Inrikesministeriet kan i sådana frågor inom gränsbevakningsväsendets ansvarsområde som inte hör till området för lagstiftningen eller kräver riksdagens samtycke eller åtgärder av republikens president sluta sedvanliga samarbetsavtal med andra staters myndigheter inom gränsbevakningsväsendets ansvarsområde.

84 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser

1) om gripande av en person enligt 36 § 2 mom., 37 § och 71 § 2 mom., om omhändertagande av egendom enligt 28, 59, 66 och 69 §

samt om protokoll som skall upprättas eller andra anteckningar som skall göras i samband med kroppsvisitation enligt 19 och 28 §,

2) om utrustande av en gränsbevakningsman med maktmedels- och skyddsredskap och vid behov om en gränsbevakningsmans övriga utrustning,

3) vid behov om behandling av ett tillstånd- eller anmälningsärende enligt denna lag och om förfarandet vid anmälan och ansökan om tillstånd,

4) om samordningen av polisens, tullverkets och gränsbevakningsväsendets uppgifter, om samarbetet mellan dessa myndigheter och om förfarandet vid handräckning.

Genom förordning av inrikesministeriet utfärdas närmare bestämmelser

1) om förfarandet vid förvaring av egendom som omhändertagits,

2) om förfarandet vid stoppande av fordon och användning av maktmedel,

3) om fasttagande, förvaring och avlivande av djur,

4) vid behov om avspärrningsband och andra markeringar som enligt tvångsmedelslagen kan användas för att märka ut en byggnad, ett rum eller ett område som gränsbevakningsväsendet har stängt för att säkerställa utredningen av ett brott,

5) vid behov om förbudsskyltar och andra markeringar som kan användas för att märka ut sådana lokaler, områden och övningar som avses i 71 § och den gränsszon som avses i 7 kap.,

6) vid behov om tekniska förfaranden när det gäller säkerhetskontrollåtgärder vid gränsbevakningsväsendets objekt eller områden, och om det praktiska ordnandet av säkerhetskontroll.

12 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

85 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 12 mars 1999 om gränsbevakningsväsendet

(320/1999) och lagen av den 17 maj 1947 om gränsszon (403/1947) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

86 §

Övergångsbestämmelse om gränsszon

Bestämmelserna om gränsszonstillstånd i denna lag tillämpas även på gränsszonstillstånd som har beviljats före denna lags ikraftträdande.

Ägare till sådana stängsel och motsvarande konstruktioner som före lagens ikraftträdande uppförts närmare än 50 meter från gränslinjen och som försvårar gränsbevakningsväsendets patrullverksamhet och annan för upprätthållandet av gränssäkerheten nödvändig verksamhet har rätt att få ersättning enligt gängse pris för stängslet eller konstruktionen, om order givits att stängslet eller konstruktionen skall rivas och ordern verkställs.

Lag

om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Vid behandlingen av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet iakttas personuppgiftslagen (523/1999) eller vad som bestäms någon annanstans i lag, om inte annat föreskrivs i denna lag.

I värnpliktslagen (452/1950) föreskrivs om värnpliktsregistret, i sjöräddningslagen (1145/2001) om sjöräddningsregistret, i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) om utlänningsregistret och i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003), nedan *polisväsendets personuppgiftslag*, om polisens informationssystem. Bestämmelser om handlingars offentlighet och om begränsningar av rätten att få uppgifter samt om tystnadsplikt finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i lagen om gränsbe-

vakningsväsendets förvaltning (/). Bestämmelser om behandling av arbetstagares personuppgifter finns i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *Europol-informationssystemet* det informationssystem som avses i 30 § i polisväsendets personuppgiftslag,

2) *informationssystemet för förvaltningsärenden* det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i polisväsendets personuppgiftslag,

3) *förvaltningsenhet* en sådan enhet vid gränsbevakningsväsendet som avses i 3 § 1 mom. i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

4) *Schengens nationella informationssystem* det informationssystem som avses i 31 § i polisväsendets personuppgiftslag,

5) *informationssystemet för polisärenden* det informationssystem för polisärenden som avses i 2 § i polisväsendets personuppgiftslag,

6) *polisens informationssystem* polisens informationssystem, om vilka föreskrivs i 2 kap. i polisväsendets personuppgiftslag,

7) *upprätthållande av gränssäkerheten* de åtgärder som vidtas i hemlandet och utomlands för att förhindra brott mot bestämmelserna om passerande av riksgränsen och den yttre gränsen och avvärja hot mot den allmänna ordningen och säkerheten av persontrafiken över gränserna samt för att garantera säkerheten vid passerande av gränsen,

8) *gränskontroll* sådan kontroll av en person samt av hans eller hennes fordon och medhavda saker som för upprätthållande av gränssäkerheten sker på grundval av att en person passerar eller har för avsikt att passera gränsen samt hörande av personer,

9) *gränsövervakning* de åtgärder som vidtas i syfte att upprätthålla gränsordningen och gränssäkerheten och genom vilka rikets gränser övervakas för att i synnerhet förhindra att den yttre gränsen passeras på områden mellan gränsövergångsställena.

3 §

Gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem

Gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem är ett permanent personregister som är avsett för gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling. Delregister avsedda för riksomfattande bruk inom informationssystemet är

1) undersöknings- och handräckningsregistret,

2) registret för tillstånds- och övervakningsärenden,

3) gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott,

4) säkerhetsdatabregistret.

Det personregister som staben för gränsbevakningsväsendet för kan utgöra en teknisk del

av gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem. En del av gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem kan utgöra en teknisk del av polisens informationssystem.

4 §

Gränsbevakningsväsendets övriga personregister

Utöver det personregister som nämns i 3 § kan vid gränsbevakningsväsendet inrättas personregister som behövs för

1) gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk,

2) att användas av en eller flera förvaltningsenheter,

3) att användas av en arbetsgrupp som har tillsatts vid gränsbevakningsväsendet.

5 §

Inrättande av personregister, registeransvarig och övervakning av behandlingen av personuppgifter

Staben för gränsbevakningsväsendet beslutar om inrättande av ett personregister, om registret är avsett för gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk eller för annat än gränsbevakningsväsendets interna bruk. En förvaltningsenhet kan besluta om inrättande av andra personregister, om inte något annat bestäms eller föreskrivs. Den förvaltningsenhet som har inrättat ett personregister är registeransvarig.

Ett skriftligt beslut fattas om inrättandet av ett personregister. I beslutet skall ingå en sådan registerbeskrivning som avses i 10 § i personuppgiftslagen och en plan för arkivering och utplåning av uppgifter. När användningen av ett personregister upphör fattas också ett skriftligt beslut, i vilket ingår en plan för åtgärder för arkivering av de uppgifter som fortfarande ingår i registret och utplåning av de uppgifter som skall utplånas.

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag skall staben för gränsbevakningsväsendet

och den förvaltningsenhet som är registeransvarig övervaka efterlevnaden av bestämmelserna om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet. När ett riksomfattande personregister inrättas eller väsentligt ändras skall dataombudsmannen underrättas senast en månad innan registret inrättas eller ändras.

6 §

Uppgifter som behövs för planering och utförande av uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet

Vid gränsbevakningsväsendet tas det emot och förmedlas meddelanden, föreskrifter och order i syfte att trygga och skydda människor, egendom och miljö. I gränsbevakningsväsendets riksomfattande personregister får uppgifter som behövs för planering, utförande och övervakning av sådana uppdrag registreras enligt följande:

1) uppgifter om personer i aktionsberedskap och personer som deltar eller har deltagit i utförandet av ett uppdrag,

2) uppgifter i anslutning till enheter som utför räddnings-, polis-, tull- samt social- och hälsovårdsväsendets uppdrag, såsom uppgifter om beredskap, anrop, ledningsförhållanden, utrustning, uppdragsområde, storlek och sammansättning samt andra motsvarande uppgifter,

3) tidpunkten då och sättet på vilket meddelandet, ordern eller föreskriften har lämnats samt innehållet i dessa jämte telefonidentifierings- och adressuppgifter samt bandningar eller motsvarande tekniska upptagningar av det,

4) i fråga om den som tagit emot och den som registrerat ett meddelande, en order, en föreskrift eller ett uppdrag deras namn och mottagningsenhet inklusive tidpunkt,

5) i fråga om identitetsuppgifter om en person som har samband med ett meddelande, en order, en föreskrift, ett uppdrag eller en åtgärd namn, personbeteckning eller födelsedatum, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, födelsestat, hemstat, statslöshet, hemort, adress och telefonnum-

mer eller annan motsvarande uppgift, samband med ärendet samt identifieringsuppgifter om objektet,

6) uppgifter om uppdraget eller åtgärderna, såsom en händelse- och åtgärdsredogörelse, tidpunkt, plats, uppdragets skyndsamhetsklass och farlighet samt andra behövliga uppgifter om ett enskilt uppdrag,

7) uppgifter som behövs med tanke på den personliga säkerheten eller skyddet i arbetet i fråga om den som är föremål för eller utför en åtgärd, såsom uppgifter om ett objekts eller en persons farlighet eller oberäknelighet.

7 §

Undersöknings- och handräckningsregistret

Undersöknings- och handräckningsregistret kan innehålla uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen (493/1995) som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen (/) eller någon annanstans i lag.

I registret får, av de uppgifter som gäller identiteten hos en person som är misstänkt för ett brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet eller är föremål för förundersökning som utförs av gränsbevakningsväsendet, annan undersökning enligt 27 § i gränsbevakningslagen, andra åtgärder eller tvångsmedel, registreras fullständigt namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit, uppgifterna i en persons resedokument, fotografi och sådana uppgifter om personen som inverkar på hans eller hennes egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet samt sådana uppgifter som behövs för identifiering av en juridisk person.

I registret får även andra nödvändiga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbe-

vakningslagen eller någon annanstans i lag registreras enligt följande:

1) i fråga om ett uppdrag som skall fullgöras av gränsbevakningsväsendet, för att hitta egendom som någon har förlorat genom brott, som har omhändertagits av gränsbevakningsväsendet, som har förkommit eller innehafts av en försvunnen person, uppgifter om egendomen som behövs för att den skall kunna återställas till ägaren eller innehavaren och uppgifter som behövs för utredning av försvinnanden (*egendomsuppgifter*),

2) för en samlad sökning av registrerade anmälningar om brott, i fråga om personer misstänkta för brott anmäls nummer, gärningsdagen och gärningsplatsen, brottsbeteckning, tidpunkten för åtalspreskription samt straff och andra påföljder för brottet (*uppgifter om brottsanmälningsindex och påföljder*),

3) för att enheterna inom gränsbevakningsväsendet skall kunna underrättas och övervakningen inriktas, uppgifter som har registrerats av gränsbevakningsväsendet och som skall tillkännages särskilt på grund av att saken är brådskande, att det är fråga om en farosituation, för att brott skall kunna förebyggas eller gränssäkerheten upprätthållas eller av skäl som har samband med utredningen (*uppgifter för förmedling av meddelanden*),

4) sådana uppgifter om genomförande av gränskontroller som behövs för utförande och registrering av gränskontrolluppdrag (*gränskontrolluppgifter*),

5) för utförande och registrering av undersökningar och handräckningsuppdrag, uppgifter som erhållits vid förundersökning enligt förundersökningslagen (449/1987), vid annan undersökning enligt 27 § i gränsbevakningslagen, i samband med gränsbevakningsväsendets åtgärder eller vid ett handräckningsuppdrag eller vid tillämpning av tvångsmedelslagen (450/1987) (*uppgifter om undersökning och handräckning*) enligt följande:

a) om personer som misstänks för brott samt om personer som gjort anmälan, uppträder som vittnen eller målsägande eller som har något annat samband med anmälan,

b) om rubriceringar i anmälningar om brott och övriga anmälningar, tvångsmedel, gränsbevakningsväsendets åtgärder samt olika faser i förundersökningen och annan undersökning,

c) om andra nödvändiga beskrivningar, omständigheter och specificeringar som hänför sig till gränsbevakningsväsendets uppgifter, åtgärder eller händelser,

6) för sökning av en handling i datorarkivet anmälan om uppgifter om undersökningen och handräckningen och identifikationsuppgifter i fallet samt sammandrag av redogörelsen (*arkivuppgifter om undersökning och handräckning*).

8 §

Användning av informationssystemet för polisärenden vid utförande av gränsbevakningsväsendets uppdrag

Utöver vad som föreskrivs i polisväsendets personuppgiftslag kan informationssystemet för polisärenden innehålla uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag.

I informationssystemet får, av de uppgifter som gäller identiteten hos en person som är misstänkt för ett brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet eller är föremål för förundersökning som utförs av gränsbevakningsväsendet, annan undersökning enligt 27 § i gränsbevakningslagen, andra åtgärder eller tvångsmedel, registreras fullständigt namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit, uppgifterna i en persons resedokument, fotografi och sådana uppgifter om personen som inverkar på hans eller hennes egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet samt sådana uppgifter som behövs för identifiering av en juridisk person.

I informationssystemet får även andra nödvändiga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag registreras enligt följande:

1) för att en person skall kunna påträffas, övervakas, observeras och skyddas, i fråga om personer som är efterlysta eller som har meddelats närings-, besöks- eller reseförbud eller som är villkorligt frigivna samt personer som ett besöksförbud avses skydda eller som är föremål för observation, orsaken till åtgärden, de begärda åtgärderna, den myndighet som har hand om efterlysningen, preskription av efterlysningen och andra uppgifter som behövs vid övervakningen av efterlysningar (*efterlysningsuppgifter*),

2) för att hitta fordon och registreringsskyltar som tillgripits eller efterspanas av någon annan orsak, identifieringsuppgifter om dem samt uppgifter som behövs för att de skall kunna återställas till ägaren eller innehavaren, samt uppgifter som behövs för att personer som är efterspanade eller föremål för observation och som rör sig med motorfordon skall kunna påträffas (*uppgifter om efterspanade motorfordon*),

3) för att tider för frihetsberövande skall kunna följas och övervakas samt säkerheten vid förvaring tryggas, i fråga om personer som har gripits, anhållits eller häktats med stöd av förundersökningslagen, tvångsmedelslagen, polislagen eller någon annan författning, uppgifter enligt 22 § i förordningen om förundersökning och tvångsmedel (575/1988) som gäller anhållande, uppgifter som hänför sig till anmälningar om brott och gripande samt i enskilda fall uppgifter som påverkar säkerheten vid förvaring i fråga om den som varit berövad sin frihet (*uppgifter om anhållna*),

4) för klassificering och analys av tillvägagångssättet vid misstänkta brott, uppgifter som baserar sig på anmälan om brott och undersökningsprotokoll, uppgifter om målsägande, uppgifter om den som misstänks för brott, uppgifter som gäller specificering av brott och beskrivning av händelseförloppet, uppgifter om egen- dom som har åtkommit genom brott, uppgifter

som beskriver klassificeringen av gärningsmannen, händelsen eller gärningen samt uppgifter som behövs för sammanlänkning och teknisk undersökning av brott (*uppgifter om tillvägagångssätt*),

5) för att personer som anmälts försvunna skall kunna hittas, nödvändiga uppgifter om försvunna personer och för att okända avlidna skall kunna identifieras för identifieringen nödvändiga uppgifter om okända avlidna (*identifieringsuppgifter*),

6) för identifiering av personer som misstänks för brott, för utredning av brott och för registrering av gärningsmän, i fråga om personer som misstänks eller har blivit dömda för brott, signalement enligt 6 kap. 4 § 1 och 4 mom. i tvångsmedelslagen och DNA-profiler enligt 5 § i nämnda kapitel, videobilder på en person och skospor, uppgifter om ett misstänkt brott samt uppgifter som gäller registrering samt klassificering av en person (*signalementsuppgifter*).

Gränsbevakningsväsendet svarar för att de uppgifter som förts in i polisens informationssystem är riktiga och att registreringen och användningen av uppgifterna går lagligt till i den egna verksamheten.

9 §

Registret för tillstånds- och övervakningsärenden

Registret för tillstånds- och övervakningsärenden kan innehålla uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag.

I registret får, av de uppgifter som gäller en persons identitet, registreras fullständigt namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit, uppgifterna i en persons resedokument, fotografi och sådana uppgifter om personen som inverkar

på hans eller hennes egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet samt sådana uppgifter som behövs för identifiering av en juridisk person.

I registret får även andra nödvändiga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag registreras enligt följande:

1) för utförande av de uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet nödvändiga uppgifter om i gränsbevakningslagen avsedda ansökningar, tillstånd, utlåtanden, anmälningar och beslut som gäller gränazonstillstånd, tillstånd att passera gränsen och andra tillstånd som beviljas av gränsbevakningsväsendet (*gränsbevakningsväsendets tillståndsuppgifter*),

2) för utförande av de uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet nödvändiga uppgifter om i gränsbevakningslagen avsedda gränzonsanmälningar och andra anmälningar som görs till gränsbevakningsväsendet (*gränsbevakningsväsendets anmälningsuppgifter*),

3) för utförande av de övervakningsuppdrag till havs som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet nödvändiga uppgifter om sjötrafiken och sjöfarkosters position samt för utförande av de övervakningsuppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004) nödvändiga uppgifter om de beslut, anmälningar och föreskrifter som avses i nämnda lag (*uppgifter om övervakning av sjötrafiken och den ekonomiska zonen*),

4) för utförande av de övervakningsuppdrag vid gränsen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet nödvändiga uppgifter om personers och fordons rörelse och position i närheten av gränsen (*uppgifter om övervakning av land- och sjögränsen*),

5) för övervakning av in- och utresa samt för påförande av påföljdsavgift nödvändiga uppgifter om resande och besättning i persontrafik över gränserna samt om vägran att lämna uppgifter och påförande av påföljdsavgift (*personuppgifter i gränstrafiken*),

6) för att tider för frihetsberövande skall kunna följas och övervakas samt säkerheten vid förvaring tryggas och för att efterlevnaden av bestämmelserna om tagande i förvar av en utlänning skall kunna övervakas, nödvändiga uppgifter om tagandet i förvar av utlänningen med stöd av utlänningslagen (301/2004) (*uppgifter om utlänningar som har tagits i förvar*).

10 §

Användning av polisens informationssystem för förvaltningsärenden vid utförande av gränsbevakningsväsendets uppdrag

Informationssystemet för förvaltningsärenden kan innehålla uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag.

I informationssystemet får, av de uppgifter som gäller en persons identitet, registreras fullständigt namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit, uppgifterna i en persons resedokument, fotografi och sådana uppgifter om personen som inverkar på hans eller hennes egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet samt sådana uppgifter som behövs för identifiering av en juridisk person.

Gränsbevakningsväsendet får i informationssystemet registrera även andra nödvändiga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag enligt följande:

1) för utförande av gränsbevakningsmännens uppdrag enligt skjutvapenlagen (1/1998) nödvändiga uppgifter om ansökan, tillstånd, åtgärder, beslut, hinder, anmärkning, anmälan och inspektion enligt nämnda lag (*uppgifter om vapentillstånd*),

2) för utförande av gränskontrollmyndighetens uppdrag enligt passlagen (642/1986) nödvändiga uppgifter om passansökningar och beslut i passärenden, uppgifter om pass eller andra resedokument som har utfärdats av en finsk myndighet, uppgifter om pass som förkommit, blivit stulna eller omhändertagits samt uppgifter om hinder mot utfärdande av pass och anmärkningar som hänför sig till passärenden (*pass-uppgifter*),

3) för identifiering av en person och för gränszonstillstånd, ett fotografi av personen och personens namnteckningsprov, som personen lämnat till gränsbevakningsväsendet, polisen eller en myndighet inom utrikesförvaltningen vid ansökan om ett sådant tillstånd eller beslut som fotografiet och namnteckningsprovet behövs för; med personens samtycke får det fotografi och namnteckningsprov som registrerats i bilduppgifterna även användas för något annat förvaltningstillstånd eller beslut som personen ansökt om än för den handling som fotografiet och namnteckningsprovet har lämnats för (*bilduppgifter*),

4) för utförande av de uppdrag som avses i 131 § i utlänningslagen, i nämnda paragraf avsedda signalement på en i paragrafen avsedd utlänning samt uppgifterna i ett resedokument (*uppgifter för identifiering av utlänningar*).

Gränsbevakningsväsendets svarar för att de uppgifter som förts in i polisens informationssystem är riktiga och att registreringen och användningen av uppgifterna går lagligt till i den egna verksamheten.

11 §

Gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott

Gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott kan innehålla uppgifter som för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag inhämtats genom kriminalunderrättelseverksamhet, observation eller iakttagelser som gäller personer som skäligen

kan misstänkas göra eller ha gjort sig skyldiga till ett brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet och på vilket kan följa fängelse, eller medverkar eller har medverkat till ett brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet och på vilket kan följa fängelse i mer än sex månader, eller till straffbart bruk av narkotika.

I registret får, av de uppgifter som gäller en persons identitet, registreras fullständigt namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit, uppgifterna i en persons resedokument, fotografi och sådana uppgifter om personen som inverkar på hans eller hennes egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet samt sådana uppgifter som behövs för identifiering av en juridisk person.

Gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott får endast användas av gränsbevakningsmän som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- och observationsuppdrag. Staben för gränsbevakningsväsendet kan även bevilja polisens, tullens och försvarsmaktens tjänstemän som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppdrag rätt att använda gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott.

12 §

Säkerhetsdataregistret

Säkerhetsdataregistret kan innehålla uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), nedan *lagen om sjöfartsskydd*.

I registret får, av de uppgifter som gäller en persons identitet, registreras fullständigt namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, moders-

mål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit, uppgifterna i en persons resedokument, fotografi och sådana uppgifter om personen som inверkar på hans eller hennes egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet samt sådana uppgifter som behövs för identifiering av en juridisk person.

I registret får även andra än i 2 mom. nämnda nödvändiga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden som anges i 1 mom. registreras enligt följande:

1) för utförande av de uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i lagen om sjöfartsskydd nödvändiga uppgifter om rapporter om hot mot fartygs och hamnanläggningars säkerhet, skyddslarm, säkerhetstillbud, kontrollåtgärder och tvångsåtgärder enligt 5 § i nämnda lag och om teknisk övervakning enligt 17 § i nämnda lag samt andra nödvändiga uppgifter för upprätthållande av en kontaktpunkt enligt 5 § i nämnda lag (*uppgifter om sjöfartsskydd*),

2) för utförande av de uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i 22 § i gränsbevakningslagen nödvändiga uppgifter om åtgärder och beredskap för terrorismbekämpning och särskilda situationer (*uppgifter om terrorismbekämpning*),

3) för upprätthållande av gränssäkerheten nödvändiga uppgifter om meddelanden som myndigheter inom gränsbevakningsväsendets ansvarsområde i Östersjöländerna har sänt till gränsbevakningsväsendet (*uppgifter om gränsövervakningen i Östersjöområdet*),

4) för upprätthållande av gränssäkerheten och för internationellt samarbete nödvändiga uppgifter om myndigheters verksamhet och sammanställning inom gränsbevakningsväsendets ansvarsområde i andra länder samt kontaktuppgifter (*gränsmyndigheternas kontaktuppgifter*),

5) för den identifiering som gränsbevakningsväsendet enligt 29 § skall utföra nödvändiga bilduppgifter om personer som skall gripas för förebyggande eller utredning av ett brott som be-

straffas med fängelse eller för väckande av åtal eller för verkställighet av fängelsestraff (*uppgifter för automatisk identifiering*),

6) uppgifter om gränssituationen i Finland och i Europeiska unionen (*uppgifter om gränssituationen*).

13 §

Rätt att använda säkerhetsdataregistret

Säkerhetsdataregistret får användas av gränsbevakningsmän som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- och observationsuppdrag.

Staben för gränsbevakningsväsendet kan även bevilja polisens, tullens och försvarsmaktens tjänstemän som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppdrag samt Sjöfartsverkets tjänstemän som förordnats till uppdrag enligt lagen om sjöfartsskydd rätt att använda säkerhetsdataregistret, i den omfattning som dessa myndigheter har rätt att få uppgifter av gränsbevakningsväsendet.

2 kap.

Specialbestämmelser om behandling av personuppgifter och rätt att få uppgifter

14 §

Behandling av känsliga uppgifter

Sådana uppgifter om en brottslig gärning eller ett straff eller någon annan påföljd för ett brott som avses i 11 § 3 punkten i personuppgiftslagen får samlas in för och registreras i gränsbevakningsväsendets personregister när behandling av uppgifterna behövs med tanke på registrets ändamål.

Sådana uppgifter som avses i 11 § 1 och 2 samt 4—6 punkten i personuppgiftslagen och som gäller ras eller etniskt ursprung, en persons samhälleliga eller politiska uppfattning eller religiösa övertygelse eller medlemskap i ett fackförbund, hälsotillstånd, sjukdom, handikapp eller vårdåtgärder, sexuella inriktning eller bete-

ende eller behov av socialvård eller socialvårdstjänster, stödåtgärder eller andra förmåner inom socialvården får samlas in för och registreras i gränsbevakningsväsendets register endast när behandling av uppgifterna är nödvändig för att ett visst uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet skall kunna fullgöras.

Sådana uppgifter som avses i 11 § 4 punkten i personuppgiftslagen och som gäller någons hälsotillstånd, sjukdom, handikapp eller vårdåtgärder eller därmed jämförbara åtgärder som gäller personen får dessutom samlas in för och registreras i gränsbevakningsväsendets personregister när behandling av uppgifterna är nödvändig för trygghet av den registrerades egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet.

15 §

Behandling av uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag

Sådana personuppgifter som gränsbevakningsväsendet har fått i samband med ett visst uppdrag och som inte hänför sig till uppdraget men som kommer att behövas i ett annat uppdrag som gränsbevakningsväsendet sannolikt kommer att utföra i framtiden får inom gränsbevakningsväsendet endast samlas in för och registreras i gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott och i säkerhetsdataregistret eller i ett tillfälligt personregister som har inrättats för ett sådant ändamål och som är avsett att användas av en förvaltningsenhet eller en arbetsgrupp.

När uppgifter registreras skall de i mån av möjlighet åtföljas av en bedömning av uppgiftslämnarens tillförlitlighet och uppgifternas riktighet.

16 §

Elektroniska identifikationsuppgifter som grundar sig på fysiska egenskaper och skydd av dessa uppgifter

För att identifiera en person och säkerställa att ett dokument är äkta har gränsbevakningsväsendet rätt att ta emot till resedokument fogade elektroniska identifikationsuppgifter som grundar sig på en persons fysiska egenskaper, om inte något annat föreskrivs.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att jämföra identifikationsuppgifterna i ett dokument med personen i fråga. Vid behandling av elektroniska identifikationsuppgifter som grundar sig på en persons fysiska egenskaper skall dataskyddet särskilt beaktas. Om inte annat föreskrivs, får elektroniska identifikationsuppgifter inte registreras i gränsbevakningsväsendets personregister.

17 §

Rätt att få uppgifter av en myndighet

Utan hinder av tystnadsplikten har gränsbevakningsväsendet rätt att för ett tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövliga uppgifter och handlingar av en myndighet och av en sådan sammanslutning eller person som tillsatts för att handha ett offentligt uppdrag, om inte lämnande av uppgiften eller handlingen till gränsbevakningsväsendet eller användning av uppgiften såsom bevis förbjudits eller begränsats i lag.

Beslut om inhämtande av uppgifter som skall hållas hemliga fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman.

18 §

Rätt att få uppgifter av en privat sammanslutning eller en privatperson

Utan hinder av att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet eller bank- eller försäkringshemlighet, har gränsbevakningsväsendet på be-

gäran av en anhållningsberättigad gränsbevakningsman rätt att få uppgifter som behövs för förebyggande eller utredning av ett brott som undersöks av gränsbevakningsväsendet. Om ett viktigt allmänt eller enskilt intresse kräver det, har gränsbevakningsväsendet samma rätt till sådana uppgifter som behövs vid en undersökning enligt 27 § i gränsbevakningslagen.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att av ett teleföretag och av en sammanslutningsabonnent eller med hjälp av en teknisk anordning som har godkänts av Kommunikationsverket få kontaktuppgifter om en sådan teleanslutning som inte är upptagen i en offentlig katalog eller uppgifter som specificerar en teleanslutning, e-postadress eller någon annan teledress eller teleterminalutrustning, om uppgifterna i ett enskilt fall behövs för utförande av ett uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet. Gränsbevakningsväsendet har motsvarande rätt att få uppgifter om utdelningsadresser av en sammanslutning som bedriver postverksamhet.

För sin tillståndsförvaltning har gränsbevakningsväsendet rätt att få uppgifter av en privat sammanslutning eller en privatperson på det sätt som föreskrivs i 17 §.

19 §

Uppgifter om personer i fordon som passerar gränsen

Föraren av ett fordon som anländer till eller avgår från Finland skall till gränskontrollmyndigheten vid in- respektive utresestället lämna uppgifter om personerna i fordonet. Befälhavaren för ett fartyg eller luftfartyg samt ägaren eller innehavaren av ett tåg eller något annat trafikmedel eller dennes företrädare skall till gränskontrollmyndigheten vid in- eller utresestället lämna en passagerar- och besättningsförteckning eller i övrigt uppgifter om trafikmedlets personal och passagerare samt övriga personer i trafikmedlet. Uppgifterna kan lämnas genom teknisk anslutning.

Av passagerar- och besättningsförteckningen skall framgå personernas släkt- och förnamn, födelsedatum, kön och medborgarskap för varje

person som antecknats i förteckningen samt trafikmedlets nationalitet och registeruppgifter samt ankomst- och avgångsorten.

20 §

Transportörers skyldighet att lämna uppgifter om flygpassagerare

Utöver vad som bestäms i 19 §, skall en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt idkar flygtransport av personer (*lufttrafikföretag*) på gränskontrollmyndighetens begäran lämna uppgifter enligt denna paragraf om passagerare som lufttrafikföretaget transporterar till ett officiellt gränsövergångsställe via vilket personer anländer till Europeiska unionens medlemsstaters territorium eller lämnar medlemsstaternas territorium (*uppgifter om passagerare inom flygtrafiken*).

Uppgifterna om passagerare inom flygtrafiken skall innehålla numret på och typen av det resedokument som använts, medborgarskap eller avsaknad av medborgarskap, fullständigt namn, födelsedatum, det gränsövergångsställe via vilket personen anländer till eller lämnar medlemsstaternas territorium, transportkoden, transportens avgångs- och ankomsttid, det totala antalet personer som transporterats med transporten i fråga och den ursprungliga avgångsorten. Uppgifterna skall lämnas elektroniskt eller, om det inte är möjligt, på annat lämpligt sätt. Gränskontrollmyndigheten får behandla uppgifter som avses i denna paragraf och i 19 § för att underlätta gränskontrollerna och bekämpa olaglig inresa och olaglig invandring samt i andra uppdrag som föreskrivs för gränskontrollmyndigheten.

Uppgifterna skall lämnas omedelbart efter incheckning. Gränskontrollmyndigheten skall utplåna uppgifterna inom 24 timmar från det att de lämnades när passagerarna rest in i eller ut ur landet, om inte uppgifterna behövs för något annat uppdrag som gränskontrollmyndigheten enligt lag skall utföra. Om inte något annat föreskrivs skall den som lämnar uppgifter utplåna de personuppgifter som han eller hon har inhämtat och lämnat till gränsmyndigheterna inom

24 timmar efter det att det trafikmedel som har använts vid transporten har anlänt till destinationen.

21 §

Påföljder för transportörer

Bestämmelser om den påföljdsavgift för åsidosättande av skyldigheten enligt 20 § som påförs en transportör finns i 179 § i utlänningslagen.

22 §

Gränsbevakningsväsendets rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i gränsbevakningslagen eller i någon annan lag har gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister ur vissa register få nödvändiga uppgifter enligt följande:

1) ur det fordonstrafikregistret som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003), uppgifter om brott samt straff och andra påföljder för brottet, för upprätthållande av gränssäkerheten, för förundersökning, annan undersökning, efterspaning eller en räddningsuppdrag eller för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt utlänningslagen,

2) för parkeringsövervakning, ur fordonstrafikregistret nödvändiga uppgifter om parkeringstillstånd för handikappade,

3) för identifiering av en person, ur fordons- trafikregistret ett fotografi av personen och personens namnteckningsprov,

4) av territorialövervakningsmyndigheterna för utförande av de övervakningsuppdrag till havs som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet, ur informationssystemen för övervakning till havs nödvändiga uppgifter om vattenfarkosters position,

5) för övervakning av sjötrafiken, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag, uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för på-

förande av påföljdsavgift för transportörer, ur det fartygsregister, register över fartyg under byggnad och historikregister som avses i fartygsregisterlagen (512/1993) nödvändiga uppgifter om fartyg, ägare och innehavare av fartyg,

6) för fiskeövervakning, övervakning av sjötrafiken, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag, uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, nödvändiga uppgifter ur det fiskefartygsregister som avses i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) och ur registren över yrkesfiskare, fångst och fiskhandel i anslutning till fiskefartygsregistret,

7) för att personer skall kunna påträffas, ur Fångvårdsväsendets, Brottspåföljdsverkets och Kriminalvårdsväsendets informationssystem, vilka avses i lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff (422/2002), nödvändiga uppgifter om personer som avtjänar eller har avtjänat straff som riktar sig mot friheten,

8) för upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning och räddningsuppdrag och för utförande av de övervakningsuppdrag till havs och vid landgränsen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet av luftfarts-, fiske-, sjöfarts- och räddningsmyndigheterna samt av polisen, försvarsmakten, tullverket och miljömyndigheterna, nödvändiga uppgifter om fordon, trafik, myndigheternas aktionsberedskap och alarmering,

9) för trafikövervakning, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, nödvändiga uppgifter ur länsstyrelsernas och kommunikationsministeriets informationssystem för trafiktillstånd,

10) för upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning och för utförande av andra uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i lag sådana nödvändiga uppgifter om resande som avses i lagstiftningen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet,

11) för utförande av de övervakningsuppdrag till havs som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet, av sjöfartsmyndigheterna ur anmälnings-systemet för fartyg, sjötrafiklednings- och informationssystemen, trafikinformationssystemen för fartyg, informationssystemen för hamntrafiken och ur andra informationssystem för fartygstrafikservice, nödvändiga uppgifter om sjötrafiken och övervakning av den samt om vattenfar-kosters position,

12) för upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag, uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, ur justitieförvaltningens informationssystem nödvändiga uppgifter om brottmål som är eller har varit föremål för åtalsprövning, beslut av åklagare, brottmål som är eller har varit anhängiga vid domstol, domstolar-nas lagakraftvunna avgöranden, personer som efterlysts av justitieförvaltningsmyndigheterna och om tvångsmedel,

13) för upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, ur patent- och registerstyrelsens handelsregister nödvändiga uppgifter om anmälningar och meddelanden som gäller näringsidkare,

14) för bedömning av en persons lämplighet för tjänstgöring vid gränsbevakningsväsendet och för upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning och annan undersökning, uppgifter ur polisens personregister,

15) ur det straffregister som avses i straffregisterlagen (770/1993) uppgifter som behövs för visum, tillstånd eller andra åtgärder enligt utlänningslagen, tillstånd eller godkännanden som är beroende av en persons tillförlitlighet och för antagande till utbildning eller förordnande till ett uppdrag som är beroende av en persons särskilda tillförlitlighet samt för säkerhetskontroll,

16) för delgivning eller för handhavande av verkställighetsuppdrag, ur det bötesregister som avses i lagen om verkställighet av böter (672/2002) nödvändiga uppgifter om påföljder, de personer som är föremål för en påföljd, verk-

ställighetsåtgärder och om hinder för verkställighet,

17) för upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning och för utförande av de uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i utlänningslagen, ur utrikesministeriets informationssystem nödvändiga uppgifter om beslut om pass, visum och uppehålls- eller arbetstillstånd,

18) för upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning och för utförande av de uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i utlänningslagen, ur utlänningsverkets informationssystem nödvändiga uppgifter om ansökningar om pass, visum, uppehålls- och arbetstillstånd och om beslut som gäller dessa ansökningar samt om beslut om avvisning och utvisning,

19) för övervakning av sjötrafiken, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag, uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, ur det motorbåtsregister som avses i förordningen om båttrafik (152/1969) och ur Ålands fritidsbåtsregister nödvändiga uppgifter om båtar och ägare och innehavare av båtar,

20) för lämnande av handräckning nödvändiga uppgifter av den myndighet som har begärt handräckning,

21) ur befolkningsdatasystemet de uppgifter som avses i 4 och 5 § i befolkningsdatalagen (507/1993).

I fråga om rätten att få registeruppgifter gäller dessutom vad som föreskrivs i straffregisterlagen, lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), lagen om ett fastighetsdatasystem och anslutande informationstjänster (453/2002), lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret (137/2004), lagen om näringsförbud (1059/1985), lagen om främjande av invandrarers integration samt mottagande av asylsökande (493/1999), lagen om vissa personregister vid magistraterna (57/2005), räddningslagen (468/2003), lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten (1251/1995), tull-lagen (1466/1994), lagen om utlänningsregistret

(1270/1997), utsökningslagen (37/1895), lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och i annan lag.

23 §

Registrering av uppgifter som lämnas till gränsbevakningsväsendet genom direkt anslutning eller i maskinläsbar form

Gränsbevakningsväsendet kan bevilja följande myndigheter rätt att genom direkt anslutning eller i maskinläsbar form i gränsbevakningsväsendets personregister registrera uppgifter som lämnas till gränsbevakningsväsendet:

- 1) justitieförvaltningsmyndigheterna, kriminal- och fängvårdsmyndigheterna och rättsregistralcentralen,
- 2) polis-, tull- och militärmyndigheter,
- 3) myndigheter inom utrikesförvaltningen.

3 kap.

Användning och utlämnande av uppgifter

24 §

Användning av uppgifter för det ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats

Gränsbevakningsväsendets riksomfattande personregister får användas av gränsbevakningsväsendets förvaltningsenheter, om inte något annat föreskrivs. Gränsbevakningsväsendets andra register än riksomfattande personregister får endast användas av de förvaltningsenheter eller de arbetsgrupper som registret har inrättats för, om inte något annat föreskrivs.

Uppgifterna i ett personregister som har inrättats för utförande av i 1 § 1 mom. i polislagen avsedda åligganden som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet samt uppgifterna i polisens sådana personregister som direkt används av gränsbevakningsväsendet får användas inom gränsbevakningsväsendet om de behövs för att utföra i 1 § 1 mom. i polislagen avsedda åligganden som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet, om inte något annat föreskrivs. Uppgifterna

i ett personregister som har inrättats för utförande av i 1 § 3 mom. i polislagen avsedda åligganden som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet samt uppgifterna i polisens sådana personregister som direkt används av gränsbevakningsväsendet får användas inom gränsbevakningsväsendet om de behövs för att utföra de uppdrag för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats, om inte något annat föreskrivs.

25 §

Användning av uppgifter för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats

Uppgifter i gränsbevakningsväsendets personregister får användas för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats, om uppgifterna behövs för

- 1) tryggnad av statens säkerhet,
- 2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada,
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse,
- 4) utredning av identitet i samband med ett visst uppdrag som gränsbevakningsväsendet utför och som nödvändigt kräver att identiteten styrks,
- 5) beslut eller utlåtande som gäller beviljande eller giltighet av ett tillstånd, när beviljandet eller giltigheten av tillståndet enligt gällande bestämmelser är beroende av sökandens eller tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet eller någon liknande egenskap, och det för bedömningen av egenskapen krävs uppgifter om sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av berusningsmedel, brottslighet eller våldsam uppträdande.

Uppgifter i gränsbevakningsväsendets personregister får användas i gränsbevakningsväsendets forsknings- och planeringsverksamhet samt i gränsbevakningsväsendets interna utbildning, om det är nödvändigt för att genomföra utbildningen.

Uppgifter i det personregister som avses i 11 § får inte användas för utförande av de uppdrag som avses i 1 mom. 5 punkten i denna paragraf.

26 §

Utlämnande av uppgifter till en annan förvaltningsenhet inom gränsbevakningsväsendet för det ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats

En förvaltningsenhet har för de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet rätt att lämna ut uppgifter till en annan förvaltningsenhet ur ett personregister som inrättats för mer begränsad användning än gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk, om uppgifterna behövs för utförande av dessa uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet.

Uppgifter som avses i 15 § får dock lämnas ut endast när de behövs för

- 1) tryggnad av statens säkerhet,
- 2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada,
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse,
- 4) förebyggande eller utredning av brottslighet som faller under Europeiska polisbyråns behörighet samt annan allvarlig brottslighet.

En förvaltningsenhet har för de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet rätt att lämna ut uppgifter till en annan förvaltningsenhet ur ett personregister som inrättats för mer begränsad användning än gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk, om uppgifterna behövs för utförande av de uppdrag för vilka de har samlats in och registrerats. Utan hinder av sekretessbestämmelserna får uppgifter lämnas ut även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

27 §

Utlämnande av uppgifter till en annan förvaltningsenhet för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats

En förvaltningsenhet får lämna ut uppgifter till en annan förvaltningsenhet ur ett personregister, som gränsbevakningsväsendet inrättat för mer begränsad användning än riksomfattande bruk, för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats, om uppgifterna behövs för

- 1) tryggnad av statens säkerhet,
- 2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada,
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse,
- 4) utredning av identitet i samband med ett visst uppdrag som skall fullgöras av gränsbevakningsväsendet och som nödvändigt kräver att identiteten styrks,

5) beslut eller utlåtande som gäller beviljande eller giltighet av ett tillstånd, när beviljandet eller giltigheten av tillståndet enligt gällande bestämmelser är beroende av sökandens eller tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet eller någon liknande egenskap, och det för bedömningen av egenskapen krävs uppgifter om sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av berusningsmedel, brottslighet eller våldsam uppträdande.

Uppgifter enligt 15 § i ett temporärt personregister som inrättats för mer begränsad användning än gränsbevakningsväsendets riksomfattande bruk får dock inte lämnas ut för utförande av de uppdrag som avses i 1 mom. 5 punkten i denna paragraf.

Uppgifter i gränsbevakningsväsendets personregister får även lämnas ut för gränsbevakningsväsendets forsknings- och planeringsverksamhet. Uppgifter får också lämnas ut för gränsbevakningsväsendets interna utbildning, om det är nödvändigt för att genomföra utbildningen. Utan hinder av sekretessbestämmelserna får uppgifter lämnas ut även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

28 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får gränsbevakningsväsendet lämna ut behövliga uppgifter ur gränsbevakningsväsendets personregister genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form till

1) Fordonsförvaltningscentralen för behandling av ärenden som gäller registrering av fordon och registrerade fordon,

2) nödcentralsverket som för utförande av de uppdrag som anges i lagen om nödcentraler (157/2000) behövs för säkerställande av förberedande åtgärder eller arbetarskyddet eller för stödjande av enheten i fråga, dessutom med beaktande av vad som i nämnda lag föreskrivs om begränsning av rätten att få uppgifter,

3) en luftfartsmyndighet för övervakning av luftfarten,

4) Sjöfartsverket för utförande av de uppdrag som anges i lagen om sjöfartsskydd,

5) en sjöfartsmyndighet för övervakning av sjötrafiken,

6) en räddningsmyndighet för räddningsverksamhet,

7) polisen för övervakning av personers inresa och utresa och för genomförande av gränskontroll i samband därmed, för övervakning av efterlevnaden av bestämmelserna om utlänningar samt för förebyggande, uppdragande och förundersökning av brott samt för skyddande av statens säkerhet,

8) en myndighet inom försvarsförvaltningen för övervakning av Finlands territorium och trygghet av dess territoriella integritet,

9) Huvudstaben för i lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten avsedda säkerhets- och övervakningsuppdrag samt för brottsutredning, för i lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) avsedda säkerhetsutredningar och för i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004) avsedda säkerhetsutredningar som gäller sammanlutningar,

10) en socialmyndighet för behandling av ärenden som gäller en utlännings försörjning,

11) tullverket för övervakning av utlandstrafiken, förebyggande och avbrytande samt utredning av tullbrott samt för övervakning av personers inresa och utresa och för genomförande av gränskontroll i samband därmed,

12) en arbetsmyndighet för behandling av ärenden som gäller beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare eller övervakning av arbete,

13) en myndighet inom utrikesförvaltningen för beviljande av pass eller något annat rese-dokument, visum, uppehållstillstånd för arbetstagare, uppehållstillstånd för näringsidkare eller något annat uppehållstillstånd,

14) utlänningsverket för behandling och avgörande av sådana ärenden avseende utlänningar och finskt medborgarskap som enligt lag eller förordning hör till utlänningsverket,

15) en utmätningsman, när det gäller de uppgifter som anges i 3 kap. 67 § i utskökningslagen, för verkställigheten av utskökningsärenden och uppgörandet av utskökningsutredningar,

16) allmänna åklagare i den utsträckning som föreskrivs i 11 § i lagen om allmänna åklagare (199/1997),

17) en miljömyndighet för uppdrag som gäller att förhindra förorening av vatten som orsakats av fartyg samt för uppdrag som gäller övervakningen av havsskyddet.

Tjänstemän vid polisen, försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet eller tullverket som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppdrag, kan utan hinder av sekretessbestämmelserna av staben för gränsbevakningsväsendet få uppgifter genom teknisk anslutning ur gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott eller ur säkerhetsdataregistret. Detsamma gäller tjänstemän vid Fångvårdsväsendet som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppdrag och som har sådana särskilda polisbefogenheter som bestäms i 8 § i polislagen.

Innan uppgifter lämnas ut genom teknisk anslutning skall den som begär uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på

det sätt som 32 § 1 mom. i personuppgiftslagen avser.

29 §

Beslut om utlämnande av uppgifter

Beslut om utlämnande av uppgifter ur gränsbevakningsväsendets personregister fattas av den registeransvarige eller av en annan förvaltningsenhet som den registeransvarige har förordnat till uppdraget. Förvaltningsenheten skall utse ett tillräckligt antal personer med rätt att besluta om utlämnande av uppgifter ur personregistren.

När beslut om utlämnande fattas skall uppgifternas art beaktas för att datasekretessen och den registrerades datasäkerhet skall kunna tryggas.

4 kap.

Utplåning och arkivering av uppgifter

30 §

Utplåning av uppgifter som behövs för planering och utförande av ett uppdrag som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet

De uppgifter som avses i 6 § skall utplånas senast två år efter registreringen, om de inte fortfarande behövs för planeringen, genomförandet och övervakningen av verksamheten.

Senast två år efter att behovet av att fortfarande bevara uppgifterna undersöktes skall en ny kontroll av behovet göras och den nya kontrollen antecknas.

31 §

Utplåning av uppgifter ur undersöknings- och handräckningsregistret samt ur informationssystemet för polisärenden

Av uppgifterna i undersöknings- och handräckningsregistret samt i informationssystemet för polisärenden som används direkt av gränsbevakningsväsendet skall efterlysningssuppgifter, uppgifter om efterspanade fordon, egendoms-

uppgifter, uppgifter om anhållna, uppgifter om brottsanmälningssindex och påföljder, uppgifter för förmedling av meddelanden, uppgifter om tillvägagångssätt, identifieringssuppgifter, signalementsuppgifter, uppgifter om undersökning och handräckning och arkivuppgifter om undersökning och handräckning utplånas enligt vad som i 22 § i polisväsendets personuppgiftslag föreskrivs om utplåning av uppgifter ur informationssystemet för polisärenden.

Gränskontrolluppgifter skall utplånas ur undersöknings- och handräckningsregistret två år efter registreringen, om de inte behöver bevaras för ett enskilt tjänsteuppdrag.

32 §

Utplåning av uppgifter ur registret för tillstånds- och övervakningsärenden samt ur informationssystemet för förvaltningsärenden

Uppgifter om vapentillstånd, passuppgifter, bilduppgifter och uppgifter för identifiering av utlänningar utplånas ur registret för tillstånds- och övervakningsärenden samt ur polisens informationssystem för förvaltningsärenden som direkt används av gränsbevakningsväsendet, enligt vad som i 23 § i polisväsendets personuppgiftslag föreskrivs om utplåning av uppgifter ur informationssystemet för förvaltningsärenden.

Gränsbevakningsväsendets tillståndsuppgifter utplånas då tio år har förflutit sedan beslutet fattades, tillståndet förföll, den i beslutet angivna giltighetstiden gick ut eller uppgiften antecknades i registret, om de inte behöver bevaras för ett enskilt tjänsteuppdrag. Gränsbevakningsväsendets anmälningssuppgifter utplånas då tio år har förflutit sedan anmälan anlänt eller uppgiften antecknats i registret, om de inte behöver bevaras för ett enskilt tjänsteuppdrag.

Uppgifter om övervakning av sjötrafiken och den ekonomiska zonen samt uppgifter om övervakning av land- och sjögränsen skall utplånas då fem år har förflutit sedan uppgifterna antecknades i registret, om de inte behöver bevaras för ett enskilt tjänsteuppdrag. Av personuppgifter i gränstrafiken skall uppgifter om påförande av påföljdsavgift utplånas då tio år har förflutit se-

dan uppgifterna antecknades i registret. I övrigt föreskrivs om utplåning av personuppgifter i gränstrafiken i 20 §. Uppgifter om utlänningar som har tagits i förvar skall utplånas då fem år har förflutit sedan den sista uppgiften antecknades.

33 §

Utplåning av uppgifter ur gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott

Uppgifter om en person skall utplånas ur gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott då tio år har förflutit sedan den sista uppgiften antecknades, om åtalsrätten då har preskriberats.

Senast fem år efter att behovet av att bevara uppgifterna undersöktes skall en ny kontroll av behovet göras och den nya kontrollen antecknas.

34 §

Utplåning av uppgifter ur säkerhetsdataregistret

Uppgifter om en person skall utplånas ur säkerhetsdataregistret då 25 år har förflutit sedan den sista uppgiften antecknades.

Senast fem år efter att behovet av att bevara uppgifterna undersöktes skall en ny kontroll av behovet göras och den nya kontrollen antecknas.

35 §

Utplåning av uppgifter ur gränsbevakningsväsendets övriga personregister

Ur gränsbevakningsväsendets andra än permanenta personregister som har inrättats för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet utplånas uppgifter enligt följande:

1) ur personregister som har inrättats för riksomfattande bruk då ett år har förflutit sedan den registrerades död,

2) ur personregister som har inrättats för en eller flera förvaltningsenheter eller för en arbets-

grupp, då tio år har förflutit sedan den gärning, åtgärd eller händelse som föranledde registreringen antecknades, om inte uppgifterna fortfarande behöver bevaras på grund av undersökning eller övervakning; senast tre år efter att behovet av att bevara uppgifterna undersöktes skall en ny kontroll av behovet göras och den nya kontrollen antecknas.

Personuppgifter skall dock inte utplånas om de inbegriper uppgifter som hänför sig till en persons egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom gränsbevakningsväsendet. Senast tre år efter att behovet av att bevara uppgifterna undersöktes skall en ny kontroll av behovet göras och den nya kontrollen antecknas.

Ur gränsbevakningsväsendets andra än permanenta personregister som har inrättats för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet skall uppgifter utplånas då ett år har förflutit sedan den registrerades död.

36 §

Uppgifter som konstaterats vara felaktiga

En uppgift som har konstaterats vara felaktig skall antecknas som felaktig. Uppgiften får bevaras, om det är nödvändigt för att trygga de rättigheter som den registrerade, någon annan part eller en person som hör till gränsbevakningsväsendets personal har. En sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga dessa rättigheter.

En uppgift som konstaterats vara felaktig och som bevaras med stöd av 1 mom. skall utplånas genast när den inte längre behövs för att trygga rättigheterna, dock senast då fem år har förflutit sedan den föreskrivna tiden för utplåning av uppgiften gått ut.

37 §

Arkivering av uppgifter

De uppgifter som utplånas ur register skall arkiveras, om inte något annat föreskrivs eller i fråga om tillfälliga personregister bestäms. I fråga om arkivväsendets uppgifter och om hand-

lingar som skall arkiveras gäller vad som föreskrivs i arkivlagen (831/1994) eller bestäms eller föreskrivs med stöd av den.

38 §

Utlämnande av uppgifter inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om inte något annat föreskrivs eller följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland får gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ur sina personregister till polismyndigheter och sådana andra myndigheter inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga och utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, som följer:

1) för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, om uppgifterna är nödvändiga för utförande av dessa uppdrag,

2) för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, om uppgifterna är nödvändiga för utförande av det uppdrag för vilket de har samlats in och registrerats.

Uppgifter som inhämtats i samband med ett visst uppdrag och som behövs för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet, men som inte hänför sig till uppdraget eller till ett annat pågående uppdrag, får dock lämnas ut endast, om de är nödvändiga för att

- 1) trygga statens säkerhet,
- 2) avvärja fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärja en betydande egendomsskada,
- 3) förebygga eller utreda ett brott på vilket kan följa fängelse,

4) förebygga eller utreda brottslighet som hör till Europeiska polisbyråns behörighet och annan grov brottslighet.

Gränsbevakningsväsendet får ur gränsbevakningsväsendets personregister lämna ut uppgifter till de myndigheter som nämns i 1 mom. för andra ändamål än det för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats, om uppgifterna är nödvändiga för att

- 1) trygga statens säkerhet,
- 2) avvärja fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärja en betydande egendomsskada,
- 3) förebygga eller utreda ett brott på vilket kan följa fängelse,
- 4) utreda identitet i samband med ett visst uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet och som nödvändigt kräver att identiteten styrks,

5) besluta eller lämna utlåtande om beviljande eller giltighet av ett tillstånd, när tillståndet enligt gällande bestämmelser är beroende av sökandens eller tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet eller någon liknande egenskap, och det för bedömningen av egenskapen krävs uppgifter om sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av berusningsmedel, brottslighet eller våldsamma uppträdande.

Uppgifter som avses i 15 § i gränsbevakningsväsendets tillfälliga personregister eller uppgifter i gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott får inte lämnas ut för utförande av uppgifter som avses i 3 mom. 5 punkten i denna paragraf.

39 §

Utlämnande av uppgifter till Europeiska polisbyrån och andra utländska myndigheter

Gränsbevakningsväsendet får utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ur sina personregister till

1) sådana myndigheter i en medlemsstat i Europeiska unionen som utför gränsövervakning, gränskontroll eller åtgärder som ersätter gränskontroll, när uppgifterna behövs för gräns-

övervakning, gränskontroll samt åtgärder som ersätter gränskontroll,

2) internationella kriminalpolisorganisationen (I.C.P.O.-Interpol) och myndigheter som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt förebygga och utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, under de förutsättningar som anges i 38 §,

3) centralkriminalpolisen, för vidare utlämnande till Europeiska polisbyrå enligt konventionen om upprättandet av en europeisk polisbyrå (FördrS 79/1998),

4) myndigheter som utför gränsövervakning och gränskontroll och som avses i överenskommelserna om återtagande av personer som olagligen inkommit och vistas i landet för utförande av de uppdrag som avses i överenskommelserna,

5) myndigheter som avses i överenskommelsen angående ordningen på gränsen mellan Finland och Sovjetunionen och ordningen för utredning av gränstilldragelser (FördrS 32/1960) för utförande av de uppdrag som avses i överenskommelsen,

6) sådana myndigheter i Norden eller i någon av Europeiska unionens medlemsstater vilka utför gränsövervakning, gränskontroll samt åtgärder som ersätter gränskontroll och vilka uppfyller kraven enligt konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (FördrS 36/1992), när uppgifterna behövs för utförande av gränsövervakning och gränskontroll samt åtgärder som ersätter gränskontroll,

7) myndigheter som utför gränsövervakning och gränskontroll i en stat som uppfyller kraven enligt konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, när uppgifterna behövs för utförande av gränsövervakning och gränskontroll.

Uppgifter får lämnas ut för annan användning än registrens användningssyfte, om de är nödvändiga för att

1) trygga statens säkerhet,

2) avvärja fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärja en betydande egendomsskada,

3) förebygga eller utreda ett brott på vilket kan följa fängelse.

Gränsbevakningsväsendet får till de myndigheter som ansvarar för vapentillsynen i en annan stat lämna ut uppgifter ur gränsbevakningsväsendets personregister om förvärv, innehav, överföring, införsel och utförsel av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, om det för vapentillsynen är nödvändigt att uppgifterna lämnas ut.

40 §

Information om behandling av uppgifter

Vid insamling av personuppgifter för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet skall gränsbevakningsväsendet fullgöra sin upplysningsplikt enligt 24 § 1 mom. i personuppgiftslagen. Gränsbevakningsväsendet omfattas inte av denna plikt när den samlar in, registrerar och lämnar ut personuppgifter som är nödvändiga för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet.

41 §

Utövande av rätten till insyn

I fråga om utövande av rätten till insyn tillämpas 26 och 28 § i personuppgiftslagen. Den registeransvarige eller en förvaltningsenhet som förordnats av den registeransvarige lämnar ut uppgifterna för utövande av insyn. Den registeransvarige skall anvisa ett tillräckligt antal personer för utövandet av rätten till insyn och utlämnandet av uppgifter i samband därmed.

42 §

Insynsförfarandet

En registrerad som vill utöva sin rätt till insyn skall framställa en personlig begäran om detta till den registeransvarige eller någon annan myndighet som har rätt att lämna ut uppgifter på

gränsbevakningsväsendets vägnar samt styrka sin identitet.

Rätten till insyn gäller över huvud taget inte

1) uppgifterna i gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott,

2) uppgifterna i säkerhetsdataregistret,

3) andra uppgifter om klassificering, övervakning och tillvägagångssätt i fråga om en person eller gärning som har registrerats i gränsbevakningsväsendets personregister.

Dataombudsmannen kan på begäran av den registrerade kontrollera att de uppgifter om den registrerade som avses i 2 mom. är lagenliga. I fråga om inskränkningar i rätten till insyn gäller dessutom vad som föreskrivs i 27 § i personuppgiftslagen.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

43 §

Utlämnande av uppgifter till gränsbevakningsväsendet genom teknisk anslutning

Uppgifter som avses i denna lag får lämnas ut till gränsbevakningsväsendet på dess begäran genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form. Innan uppgifter lämnas ut skall gränsbevakningsväsendet lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på det sätt som avses i 32 § 1 mom. i personuppgiftslagen.

44 §

Skyldighet att övervaka behandlingen av personuppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag skall staben för gränsbevakningsväsendet och den förvaltningsenhet som är registeransvarig övervaka efterlevnaden av bestämmelserna om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

Vid gränsbevakningsväsendet tillämpas bestämmelserna om behandling av personuppgif-

ter också på automatiskt registrerade bilder och ljud, även om de inte utgör ett personregister.

45 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för dataintrång finns i 38 kap. 8 § i strafflagen (39/1889) och om straff för personregisterbrott i 9 § i nämnda kapitel.

46 §

Närmare bestämmelser, föreskrifter och anvisningar

Närmare bestämmelser om registrens innehåll, förfaringsätten vid öppnande av teknisk anslutning enligt denna lag, vid beslut om utlämnande av uppgifter och vid utövande av rätten till insyn samt om elektronisk service vid gränsbevakningsväsendet kan vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om det tekniska förfarandet vid driften av informationssystemet, sökkriterierna och andra villkor för användningen av systemet samt om övervakningen kan vid behov utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

6 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

47 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

48 §

Övergångsbestämmelse

Gränsbevakningsväsendets personregister och utplåningen av personuppgifter ur dem skall utan dröjsmål, dock senast tre år efter denna lags

ikraftträdande, ordnas så att de stämmer överens med denna lag. Bestämmelserna om personuppgifter i 31—42 § i lagen om gränsbevakningsvä-

sendet (320/1999), vilken upphävts genom gränsbevakningslagen (/), skall i tillämpliga delar iakttas till dess.

Lag

om ändring av 11 § i passlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i passlagen av den 22 augusti 1986 (642/1986) 11 §, sådan den lyder i lag 14/1998, som följer:

11 §

Bestämmelser om passerande av gränsen

I gränsbevakningslagen (/) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om passerande av gränsen, gränsövergångsstäl-

len och deras öppettider samt fördelningen av gränskontrolluppgifter mellan gränsbevakningsväsendet, polisen och tullen på olika gränsövergångsställen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i utlänningslagen av den 30 april 2004 (301/2004) 191 § 1 mom. 6 punkten,
ändras 3 § 21 punkten, 4 § 3 mom., 12, 123, 174 och 179 § samt 181 § 1 mom. och 185 § 2 mom.,
samt
fogas till 182 §, sådan den lyder i lag 653/2004, ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

21) *gränskontrollmyndighet* gränsbevakningsväsendet och andra myndigheter som har rätt att genomföra gränskontroll enligt gränsbevakningslagen (/).

4 §

Förhållande till andra lagar

På undersökning som gränsbevakningsväsendet utför med stöd av denna lag tillämpas 27 § i gränsbevakningslagen.

12 §

Bestämmelser om passerande av gränsen

I gränsbevakningslagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om passerande av gränsen, gränsövergångsställen och deras öppettider samt fördelningen av gränskontrolluppgifter mellan gränsbevakningsväsendet, polisen och tullarna på olika gränsövergångsställen.

123 §

Beslut om tagande i förvar och placering av utlänningar som tagits i förvar

Beslut om tagande i förvar fattas av en tjänsteman som hör till befälet vid polisinrättningen i häradet eller vid centralkriminalpolisen, skyddspolisen eller rörliga polisen och av en anhållningsberättigad tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet eller av en gränsbevakningsman med minst majors grad samt av chefen för ett gränsbevaknings- eller sjöbevakningsområde och av chefen för en gränskontrollavdelning. Den som tagits i förvar eller hans eller hennes lagliga företrädare skall meddelas grunden för tagandet i förvar.

En utlänning som tagits i förvar skall så snart som möjligt placeras i en sådan förvarsenhet som avses i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002).

En i 1 mom. avsedd tjänsteman kan fatta beslut om exceptionell placering av en i förvar tagen utlänning i polisens häkteslokaler, om

1) förvarsenheterna tillfälligt är fullsatta, eller

2) utlänningen tas i förvar långt från den närmaste förvarsenheten, varvid förvaret får fortgå högst fyra dygn i polisens häkteslokaler.

I situationer enligt 3 mom. 2 punkten kan en utlänning exceptionellt placeras i gränsbevakningsväsendets häkteslokaler i stället för polisens, dock längst för 48 timmar.

En person som inte har fyllt 18 år får placeras i polisens eller gränsbevakningsväsendets häk-

teslokaler endast om också hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan myndig familjemedlem har tagits i förvar i polisens eller gränsbevakningsväsendets häkteslokaler.

I fråga om utlänningar som placerats i polisens eller gränsbevakningsväsendets häkteslokaler tillämpas lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter. För att ordningen och säkerheten skall kunna upprätthållas i häkteslokalerna kan i fråga om utlänningarna dock 5, 6, 6 a och 7 § i lagen om rannsakningsfängelse (615/1974) tillämpas till den del det är nödvändigt om de åtgärder som avses i nämnda paragrafer är förenliga med grunderna för att utlänningarna tagits i förvar.

174 §

Anmälningsskyldighet för fordonsförare och transportörer

En fordonsförare, befälhavaren för ett fartyg eller luftfartyg samt transportörens företrädare i något annat trafikmedel är skyldiga att övervaka att ingen som saknar rätt därtill tar sig in i landet utan gränskontrollmyndighetens samtycke. En fartygsbefälhavare skall i förväg underrätta gränskontrollmyndigheten om fripassagerare som påträffats ombord.

Bestämmelser om anmälningsskyldighet för fordonsförare och transportörer finns i 19 och 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (/).

179 §

Påföljdsavgift för transportör

En transportör som bryter mot den kontrollskyldighet som föreskrivs i 173 § eller den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet påförs en påföljdsavgift (*påföljdsavgift för transportör*). Avgiften för brott mot 173 § utgör 3 000 euro per person som transporterats. Avgiften för brott mot 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet utgör 3 000 euro för

varje sådan resa för vilken uppgifter om passagerare inte meddelats eller för vilken bristfälliga eller felaktiga uppgifter meddelats.

Påföljdsavgift för transportör påförs inte, om

1) transportören visar att han iakttagit skyldigheten att försäkra sig om att utlänningen vid medtagandet för transport haft ett sådant resedokument samt ett sådant visum eller uppehållstillstånd som krävs,

2) det resedokument, visum eller uppehållstillstånd som krävs har visat sig vara förfalskat och förfalskningen inte har kunnat urskiljas klart,

3) transporten av en person utan ett sådant resedokument, visum eller uppehållstillstånd som krävs eller felet i fråga om de uppgifter som skall lämnas om passagerare i flygtrafik har berott på ouppmärksamhet som med beaktande av samtliga omständigheter är ursäktlig,

4) om det i övrigt, med hänsyn till omständigheterna skulle vara oskäligt att påföra avgift.

Bestämmelserna i 2 mom. 1 punkten tillämpas inte vid påförande av avgift för brott mot 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

181 §

Påförande av påföljdsavgift för transportör

Påföljdsavgiften för transportör påförs i samband med gränskontrollen av kommendören eller biträdande kommendören för den gräns- eller sjöbevakningssektion eller chefen för den gräns- eller sjöbyrå inom vars verksamhetsområde

överträdelsen av 173 § i denna lag eller 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet har konstaterats. Om polisen har varit gränskontrollmyndighet, påförs påföljdsavgiften för transportör av en tjänsteman som ingår i befälet för polisinrättningen i häradet. Om tullmyndigheten har utgjort gränskontrollmyndighet, påförs påföljdsavgiften för transportör av chefen för tulldistriktet eller chefen för tulldistriktets övervakningsenhet.

182 §

Avlyftande av påföljdsavgift för transportör

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte en påföljdsavgift som påförs för brott mot 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

185 §

Utlänningsförseelse

För utlänningsförseelse döms även den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummar sin skyldighet enligt 174 eller 175 § i denna lag eller 19 eller 20 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 4 och 21 § i ordningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i ordningslagen av den 27 juni 2003 (612/2003) 4 och 21 § som följer:

4 §

Intagande av berusningsmedel

Det är förbjudet att inta berusningsmedel på allmänna platser i tätorter, vid gränsövergångsställen som avses i gränsbevakningslagen (/) och i fordon i kollektivtrafik.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller inte serveringsområden med särskilt tillstånd eller enligt anmälan eller de inre utrymmena i ett fordon i privat bruk. Det gäller inte heller intagande av alkohol drycker i parker eller på någon annan därmed jämförbar allmän plats så att intagandet samt den vistelse på platsen och det beteende som hör samman därmed inte utgör ett hinder eller gör det oskäligt svårt för andra att utöva sin rätt att använda platserna för deras egentliga ändamål.

21 §

Förverkandepåföljd, förstörande och fråntagande

Bestämmelser om förverkande av hjälpmedel vid brott samt föremål och egendom som har framställts, tillverkats eller fått till stånd ge-

nom brott eller som har varit föremål för ett brott finns i 10 kap. i strafflagen.

Polisen samt, vid gränsövergångsställen och i sådana fordon i kollektivtrafik där gränskontroll genomförs, även en gränsbevakningsman kan frånta den som innehar ett föremål eller ämne som avses i 9 eller 10 § detta föremål eller ämne. Polisen kan dessutom frånta den som innehar ett ämne som avses i 13 § detta ämne. En anhållningsberättigad tjänsteman har rätt att bevisligen förstöra ett i 9 eller 10 § avsett föremål eller ämne som kan tas i beslag, om det är av ringa värde och det är uppenbart att det av domstol skulle dömas förverkat till staten. En polisman som hör till befälet har rätt att bevisligen förstöra även ett i 13 § avsett ämne jämte kärl, om ämnet jämte kärl är av ringa värde.

Polisen samt, vid gränsövergångsställen och i sådana fordon i kollektivtrafik där gränskontroll genomförs, även en gränsbevakningsman kan för bevarande av ordning och säkerhet frånta en person som i strid med 4 § har intagit berusningsmedel de ämnen som denne innehar i ett öppnat eller öppet kärl och bevisligen förstöra dem.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag**om ändring av 10 a och 21 § i polislagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen av den 7 april 1995 (493/1995) 10 a och 21 §, av dem 10 a § sådan den lyder i lag 21/2001, som följer:

10 a §

Gränskontroll och tullåtgärder

En polisman har rätt att i gränskontrollupdrag genomföra gränskontroll enligt gränsbevakningslagen (/) vid ett gränsövergångs-

ställe eller på någon annan plats som avses i 14 § i gränsbevakningslagen med sådana befogenheter som anges i 28 och 29 § i nämnda lag.

I syfte att ta i beslag ett föremål eller ämne som tillverkats, importerats eller innehas olagligen har en polisman rätt att utföra tullåtgärder enligt tullagen (1466/1994) med sådana befo-

genheter som anges i 14 § i nämnda lag. Förutsätter tullåtgärder kroppsbesiktning eller annan granskning än granskning av resgods eller ytterkläder utan att förundersökning görs, iakttas vid utförande av dessa åtgärder 15 § i tullagen. Den polisman som beslutar om åtgärderna skall dock höra till befälet.

21 §

Stoppande och flyttning av fordon

En polisman får befälla att ett fordon skall stoppas, om detta är nödvändigt för påträffande av en efterlyst person eller en annan person som skall gripas, för övervakning som hänför sig till användningen av fordonet eller för genomföran-

de av gränskontroll, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller avvärjande eller utredning av brott.

En polisman har rätt att flytta ett fordon eller befälla att det skall flyttas, om detta är nödvändigt för övervakning som hänför sig till användningen av fordonet eller för genomförande av gränskontroll, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller avvärjande av brott.

Bestämmelser om övervakning av vägtrafiken finns i vägtrafiklagen (267/1981). Bestämmelser om när ett luftfartyg skall beordras att landa finns i luftfartslagen (281/1995).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 14 a § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) 14 a §, sådan den lyder i lag 241/2001, som följer:

14 a §

En tullman har rätt att i gränskontrolluppgifter genomföra i gränsbevakningslagen (/) avsedd gränskontroll vid ett gränsövergångsställe eller på någon annan plats som avses i 14 § i

gränsbevakningslagen med sådana befogenheter som anges i 28, 29, 36 och 38 § i nämnda lag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 2 a kap. 9 § 2 mom. och 24 kap. 3 §, sådana de lyder, 2 a kap. 9 § 2 mom. i lag 613/2003 och 24 kap. 3 § i lag 531/2000, samt
fogas till 16 kap. en ny 4 a § som följer:

2 a kap.

Om böter, förvandlingsstraff och ordningsbot

9 §

Ordningsbotsförseelser

Ordningsbot kan bestämmas som påföljd för ringa brott mot vägtrafiklagen (267/1981), fordonslagen (1090/2002) eller sjötrafiklagen (463/1996) eller sådana bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem och som gäller

- 1) gående,
- 2) förare av motorlösa fordon,
- 3) motordrivna fordon eller släpfordons konstruktion, utrustning, skick eller handlingar som skall medföras vid körning av motordrivna fordon, störande och onödig körning med motordrivna fordon, persontransport, användning av förarens eller passagerarens personliga skyddsutrustning, övriga trafikregler som gäller för föraren eller påbud, förbud eller begränsningar som anges med trafikanordning,
- 4) överskridande av den högsta tillåtna hastigheten med ett motordrivet fordon,
- 5) besiktning och anmälan för registrering av fordon, eller
- 6) allmänna skyldigheter för dem som färdas på vatten, farkosters konstruktion, utrustning och skick, skyldighet att visa upp dokument som hänför sig till sjötrafik eller regionala förbud och begränsningar som gäller sjötrafik.

16 kap.

Om brott mot myndigheter

4 a §

Tredska mot gränsbevakningsman

Den som

- 1) underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en gränsbevakningsman för utföran-

det av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter,

- 2) vägrar lämna en gränsbevakningsman personuppgifter som avses i 36 § 1 mom. i gränsbevakningslagen (/),

- 3) underlåter att följa ett tydligt tecken eller en befallning som en gränsbevakningsman ger enligt 38 § i gränsbevakningslagen för att reglera trafiken eller stoppa ett fordon eller få det flyttat,

- 4) underlåter att iaktta ett förbud eller en befallning som en sjöräddningsledare ger med stöd av 11 a § i sjöräddningslagen (1145/2001), eller

- 5) utan anledning tillkallar en gränsbevakningsman eller försvårar en gränsbevakningsmans verksamhet genom att lämna falska uppgifter,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för *tredska mot gränsbevakningsman* dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

24 kap.

Om kränkning av integritet och frid samt om ärekränkning

3 §

Brott mot offentlig frid

Den som obehörigen

- 1) tränger sig in eller i smyg eller genom att vilseleda någon inträder i ett ämbetsverk, en affärslokal, ett kontor, en produktionsinrättning, en möteslokal eller någon annan motsvarande lokal eller byggnad eller på en sådan byggnads omgärdade gårdsområde, eller på ett kasernområde eller ett annat område som är i försvarsmaktens eller gränsbevakningsväsendets användning, där det enligt beslut av behörig myndighet är förbjudet att röra sig, eller

- 2) gömmer sig eller stannar kvar på en plats som avses i 1 punkten,

skall för *brott mot offentlig frid* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Som brott mot offentlig frid anses dock inte en gärning som föranlett endast liten olägenhet.

Denna lag träder i kraft den

20

Lag

om ändring av 1 kap. 6 § och 5 a kap. 5 § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987) 1 kap. 6 § 4 punkten och 5 a kap. 5 § 3 mom., sådana de lyder, 1 kap. 6 § 4 punkten i lag 646/2003 och 5 a kap. 5 § 3 mom. i lag 1300/2003, som följer:

1 kap.

Gripande, anhållande och häktning

6 §

Anhållningsberättigad tjänsteman

Om anhållande beslutar en *anhållningsberättigad tjänsteman*. Anhållningsberättigade tjänstemän är:

4) chefen och biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen för gräns- och sjöavdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen, byråchefen och överinspektörerna vid juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet, kommandörerna och biträdande kommandörerna för gränsbevaknings- och sjöbevakningssektionerna, chefen för en gränsbyrå eller sjöbyrå vid en gränsbevaknings- eller sjöbevakningssektion samt chefen och vicechefen för en gränskontrollavdelning.

åklagare är undersökningsledare fattas beslutet av åklagaren i fråga.

5 a kap.

Teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation

5 §

Beslut om åtgärd

På framställning av undersökningsledaren beslutar den polisman som är chef eller biträdande chef för den polisenhet som ansvarar för förundersökningen om annan teknisk avlyssning än sådan som avses i 1 mom. Vid förundersökning som görs av tullverket fattas beslutet av chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller för den enhet vid bevakningsavdelningen som ansvarar för undersökningen eller av chefen för tulldistriktet i fråga. Vid förundersökning som görs av gränsbevakningsväsendet fattas beslutet av avdelningschefen, byråchefen eller överinspektörerna vid juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet. Om en allmän

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 76 § i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981), sådan denna paragraf lyder i lag 1199/2002, ett nytt 2 mom. samt till lagen nya 76 a och 96 a § som följer:

76 §

Grunder för temporärt körförbud

En gränsbevakningsman kan i samband med ett gränskontrolluppdrag utfärda temporärt körförbud för den som har kör rätt och omhändertag körkortet, om

- 1) det finns sannolika skäl att misstänka att personen har gjort sig skyldig till rattfylleribrott enligt 23 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § i strafflagen,
- 2) det finns skäl att misstänka att personen har gjort sig skyldig till rattfylleribrott enligt 23 kap. 3 § 2 eller 3 mom. i strafflagen.

förbud till polisen utan dröjsmål efter det att körförbudet utfärdats. I fråga om temporära körförbud som utfärdas av en gränsbevakningsman gäller i övrigt vad som bestäms om temporärt körförbud som utfärdas av polisen.

96 a §

Tillsyn över användningen av skyddshjälm

En gränsbevakningsman och en tullman har i tjänsteutövning som hänför sig till trafikövervakning samma rätt som polisen att övervaka att bestämmelserna om användning av skyddshjälm iakttas.

76 a §

Överförande till polisen av ett ärende om körförbud som gränsbevakningsväsendet utfärdat

Gränsbevakningsväsendet skall överföra ett ärende som gäller utfärdande av temporärt kör-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag om ändring av 11 och 17 § i lagen om fordonstrafikregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 13 juni 2003 om fordonstrafikregistret (541/2003) 11 § 1 mom. 8 punkten, den svenska språkdirkten i det inledande stycket i 17 § 2 mom. och 17 § 2 mom. 11 punkten, samt fogas till 11 § 1 mom. en ny 9 punkt samt till 17 § 2 mom. en ny 12 punkt som följer:

11 §

Rätt att få uppgifter från myndigheter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter har den registeransvarige rätt att få uppgifter enligt följande:

8) från länsstyrelsen uppgifter om trafiktillstånd och tillstånd att hålla bilskola,

9) från gränsbevakningsväsendet uppgifter om temporärt körförbud och grunderna för det samt om omhändertagande av körkort.

17 §

Sekretessbelagda uppgifter och utlämnande av dem

Sekretessbelagda uppgifter i registret får dock utan hinder av sekretessbestämmelserna lämnas ut som följer:

11) till de myndigheter i landskapet Åland och en EES-stat som registrerar fordon eller körkort eller har hand om övervakningen av dessa, uppgifter som är nödvändiga för registrering, övervakning och överlåtelse av fordon och körkort,

12) till gränsbevakningsväsendet uppgifter om brott och påföljder för brott samt om andra påföljder för upprätthållande av gränssäkerheten, för förundersökning och annan undersökning, för efterspaning, för en räddningsuppgift eller för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt utlänningslagen (301/2004) samt ett fotografi av personen och personens namnteckningsprov för identifiering av personen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av territorialövervakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i territorialövervakningslagen av den 18 augusti 2000 (755/2000) 30 § 4 mom samt ändras 20 § 3 mom., 24 § 2 mom., 30 § 1 mom. och 35 § 2 mom. som följer:

20 §

Tillståndsmyndighet och tillståndsansökan

Ett ärende som gäller beviljande eller återkallande av tillstånd för verksamhet som avses i

14 § 1 mom. 1 punkten och som bedrivs inom gränzonen handläggs och avgörs dock av gränsbevakningsväsendet.

24 §

Territorialövervakningsmyndigheternas uppgifter

Gränsbevakningsväsendet svarar för territorialövervakningen vid rikets gränser samt inom de områden som dess verksamhet enligt 4 § i gränsbevakningslagen (/) omfattar.

30 §

Teknisk övervakning

Försvarmakten och gränsbevakningsväsendet har på det område som är i deras besittning samt vid havskusten och på havet rätt att företa teknisk övervakning av byggnader som är avsedda för något annat ändamål än som stadigvarande bostad eller av annars hemfridsskyddade byggnader eller områden som en del av territorialövervakningen samt för att förebygga brott

som avses i 44 § och i 17 kap. 7 b § i strafflagen (39/1889), för att identifiera personer som är misstänkta för sådana brott samt för att bevaka särskilda övervakningsobjekt.

35 §

Undersökning av territorieförseelse och territoriekränkning

Förundersökningen av territorieförseelser och territoriekränkningar utförs av polisen eller av gränsbevakningsväsendet så som bestäms i gränsbevakningslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 96 och 101 § i lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 april 1982 om fiske (286/1982) 96 § 1 mom. och 101 § 2 mom., sådana de lyder, 96 § 1 mom. i lag 1066/2004 och 101 § 2 mom. i lag 112/1985, som följer:

96 §

Polisen, fiskerimyndigheterna och gränsbevakningsväsendet skall utöva tillsyn över att bestämmelserna och föreskrifterna angående fiske följs samt, i enlighet med vad som föreskrivs nedan, omhänderta fångst som erhållits och redskap som använts vid olovligt fiske samt transportgods och handelsvara som enligt denna lag skall anses som olovliga.

101 §

I sådana fall som avses i 1 mom. skall även en edsvuren fiskeövervakare, en polis eller en gränsbevakningsman samt, då vattenområdet eller fiskeområdet tillhör staten, en polis, en gränsbevakningsman eller en annan myndighet vars skyldighet det är att inom ett sådant område övervaka iakttagandet av bestämmelserna och föreskrifterna om fiske, omhänderta de fångstredskap vilka tillhör den som bedriver olovligt

fiske samt hans fångst och den farkost från vilken fångsten bedrivits.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till naturvårdslagen av den 20 december 1996 (1096/1996) en ny 60 a § som följer:

8 kap.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Åtgärdsförbud, tvångsmedel och straff

60 a §

Gränsbevakningsväsendets tillsynsuppgifter

Gränsbevakningsväsendet deltar i tillsynen över att denna lag iakttas på naturskyddsområden.

Lag

om ändring av lagen om fornminnen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 17 juni 1963 om fornminnen (295/1963) 22 och 24 § samt *fogas* till 20 §, sådan den lyder i lag 941/2002, ett nytt 5 mom. som följer:

20 §

Fartygsfynd och efterlevnaden av bestämmel-

serna om dem övervakas förutom av övriga myndigheter som avses i denna lag även av gränsbevakningsväsendet.

22 §

En kopia av ett beslut som avses i 5 § 2 mom. eller 8 § 1 mom. skall ofördröjligen sändas till Museiverket och polisinrättningen i vederbörande härad. En kopia av ett beslut som gäller fartygsfynd skall också sändas till den behöriga förvaltningsenheten vid gränsbevakningsväsendet.

1 mom. avsett föremål lämnas även till polisen. Anmälan om fartygsfynd kan göras och föremål som hänför sig till fyndet lämnas även till gränsbevakningsväsendet. Polisen och gränsbevakningsväsendet skall utan dröjsmål vidarebefordra anmälningarna och föremålen till Museiverket.

24 §

Anmälan som avses i 13 § 1 mom., 14 eller 16 § eller 20 § 3 mom. kan göras samt i 16 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 4 § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i statstjänstemannalagen av den 19 augusti 1994 (750/1994) 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1383/1995, 480/1999 och 108/2000, som följer:

4 §

Tjänster kan inrättas med anslag som står till förfogande för avlöningar.

Bestämmelser om inrättande, indragning och ändring av tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet. Följande tjänster får inte inrättas eller dras in eller deras benämning ändras, om de inte har specificerats särskilt i statsbudgeten:

1) tjänsterna som justitiekansler i statsrådet och biträdande justitiekansler samt som kanslichef vid justitiekanslersämbetet,

2) tjänsterna som avdelningschef och biträdande avdelningschef vid ett ministerium samt motsvarande och högre tjänster vid ett ministerium,

3) tjänsterna som statssekreterare och understatssekreterare inom utrikesförvaltningen samt

tjänsterna som utrikesråd och motsvarande tjänster som biståndsråd,

4) domartjänster som avses i 12 kap.,

5) tjänsterna som chefer för under ett ministerium direkt lydande ämbetsverk med undantag för tjänster som föreskrivs genom förordning,

6) tjänsterna som kommendör för försvarsmakten, chef för huvudstaben, general eller amiral, försvarsmaktens chefsingenjör, försvarsmaktens överläkare, fältbiskop och assessor,

7) tjänsterna som chef och biträdande chef för gränsbevakningsväsendet samt som general eller amiral vid gränsbevakningsväsendet,

8) tjänsterna som direktör för och miljöråd vid ett miljötillståndsverk.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 augusti 2003 om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) 14 § och 19 § 1 mom. 3 punkten samt
fogas till lagen en ny 47 a § som följer:

14 §

Uppgifter som andra myndigheter lämnar ut till polisen genom registrering vid direkt anslutning eller för registrering i maskinläsbar form

Enligt avtal med den registeransvarige kan uppgifter lämnas till polisens personregister genom direkt anslutning eller i maskinläsbar form enligt följande:

1) av justitieförvaltningsmyndigheterna, kriminal- och fängvårdsmyndigheterna och rättsregistercentralen uppgifter om personer som de har efterlyst samt av fängvårdsmyndigheterna signalementsuppgifter om personer som avtjänar eller har avtjänat straff som riktar sig mot friheten,

2) av tullverket och militärmyndigheterna uppgifter om personer som de har efterlyst, uppgifter om utlänningar, uppgifter som gäller utlänningars identitet och signalement samt uppgifter som behövs för förebyggande och utredning av brott som hör till gränsbevakningsväsendets och tullverkets behörighet,

3) av myndigheterna inom utrikesförvaltningen uppgifter angående beslut om pass, visum, uppehålls- eller arbetstillstånd,

4) av gränsbevakningsväsendet i 2 § avsedda uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen (/) eller någon annanstans i lag, samt i 3 § avsedda uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag.

19 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får polisen lämna ut behövliga uppgifter genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form ur polisens personregister, med undantag för Europol-informationssystemet som avses i 30 § och Schengens nationella informationssystem som avses i 31 §, till

— — — — —
3) gränsbevakningsväsendet när det är fråga om i 2 § avsedda uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, och i 3 § avsedda uppgifter som skall behandlas för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag, samt uppgifter som behövs för gränsövervakning, genomförande av gränskontroller och övervakning av personers inresa och utresa,
— — — — —

7 kap.

Den registrerades rättigheter

47 a §

Kontroll, utlämning och utplåning av uppgifter som gränsbevakningsväsendet genom direkt anslutning lagrat i polisens informationssystem

Staben för gränsbevakningsväsendet skall beredas tillfälle att ge utlåtande innan de uppgifter

som gränsbevakningsväsendet genom direkt anslutning lagrat i polisens informationssystem arkiveras, utplånas eller utlämnas, innan utredning lämnas med anledning av att rätten till in-

syn utövats samt innan information lämnas om att uppgifter behandlats.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 8 § i lagen om säkerhetsutredningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 8 mars 2002 om säkerhetsutredningar (177/2002) 8 § 1 och 2 mom., av dem 8 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 766/2003, som följer:

8 §

Genomförande av en säkerhetsutredning

En säkerhetsutredning kan enbart bygga på registeruppgifter i

1) informationssystemet för polisärenden, informationssystemet för förvaltningsärenden och skyddspolisens funktionella informationssystem, vilka avses i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003),

2) straffregistret och näringsförbudsregistret,

3) justitieförvaltningens datasystem med uppgifter om brottmål som är eller har varit föremål för åtalsprövning, och domslutssystemet,

4) straffdataregistret och säkerhetsdataregistret, vilka förs av huvudstaben,

5) undersöknings- och handräckningsregistret och registret för tillstånds- och övervakningsärenden i gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem, vilka förs av staben för gränsbevakningsväsendet,

6) undersöknings- och handräckningssystemet, som förs av tullstyrelsen,

7) befolkningsdatasystemet, samt

8) delregistret för visumärenden och delregistret för inresevillkor, vilka förs av utrikesministeriet och hör till utlänningsregistret.

Uppgifter i brottsanmälningssystemet i informationssystemet för polisärenden och i brottsanmälningssystemet i undersöknings- och handräckningsregistret i gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem får användas bara om det inte finns skäl att misstänka att brottsanmälan är ogrundad. När uppgifter av detta slag används skall det kontrolleras i vilken fas av behandlingen ärendet befinner sig. Uppgifter i domslutssystemet får inte användas, om motsvarande uppgifter med stöd av en bestämmelse i en lag därom har utplånats ur något annat register som nämns i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 48 § i medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i medborgarskapslagen av den 16 maj 2003 (359/2003) 48 § 1 mom. som följer:

48 §

Rätt att få uppgifter ur register

Utöver vad som bestäms någon annanstans har Utlänningsverket för utförande av de uppgifter som föreskrivs för det i lag rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och på det sätt som avtalas med den registeransvarige utan avgift få uppgifter som är nödvändiga för utredning av förutsättningarna för förvärv, behållande och förlust av samt befrielse från finskt med-

borgarskap samt för bestämmande av medborgarskapsstatus, enligt följande:

- 1) uppgifter ur gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem,
- 2) uppgifter ur bötesregistret, och
- 3) uppgifter om skattskyldigas inkomster och förmögenhet samt andra beskattningsuppgifter ur skatteförvaltningens datasystem.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 14 § i sjöräddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjöräddningslagen av den 30 november 2001 (1145/2001) 14 § 3 mom. som följer:

14 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter

Uppgifter i gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem, som avses i 3 § i la-

gen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (/), kan i kritiska lägen vid behov användas för organisering av efterspanings- och räddningsåtgärder.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 24 § i sjötrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 24 § i sjötrafiklagen av den 20 juni 1996 (463/1996), sådan denna paragraf lyder delvis ändrad i lag 547/1999, ett nytt 3 mom. som följer:

24 §

Straff

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för underlåtenhet att följa bestämmelserna om allmänna skyldigheter för dem som färdas på vatten, farkosters konstruktion, utrustning och

skick, skyldighet att visa upp dokument som hänför sig till sjötrafik eller regionala förbud och begränsningar som gäller sjötrafik utfärdas genom en förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av 2 a kap. 9 § 2 mom. 6 punkten och 5 mom. i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 36 § i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 juni 2004 om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004) 36 § 1 mom. som följer:

36 §

Rätt för vissa andra myndigheter att få uppgifter

I fråga om myndigheternas rätt att få identifieringsuppgifter för att förhindra och avslöja brott bestäms i polislagen (493/1995), i gränsbevakningslagen (/) och i tullagen

(1466/1994). Angående myndigheternas rätt att få identifieringsuppgifter för att utreda brott bestäms i tvångsmedelslagen (450/1987).

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 88 § i jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jaktlagen av den 28 juni 1993 (615/1993) 88 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1068/2004,
som följer:

88 §

Tillsyn över efterlevnaden av lagen

områden utöva tillsyn över att bestämmelserna och föreskrifterna om jakt följs.

Polisen, gränsbevakningsväsendet och tullmyndigheterna samt de jaktövervakare som avses i 63 § 4 mom. skall inom sina verksamhets-

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 21 juni 2005